SVOBODA
Founded in 1893 in Jersey City, NJ
Published by the Ukrainian National Association

www.svoboda-news.com

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Видає Український Народний Союз

Рік 117, ЧИСЛО 38, П'ЯТНИЦЯ, 17 ВЕРЕСНЯ 2010 РОКУ 1893 Vol. 117, No. 38, FRIDAY, SEPTEMBER 17, 2010 $1.00

Руслана повернулася на Союзівку з благодійним концертом-бенефісом

Ярема Белей

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – Цього року відзначення Дня праці на Союзівці випало якнайкраще, тому що громада приймала видатну гостю з України – популярну співачку Руслану Лижичко. Світової слави поп-зірка під час участи у Фестивалі української культури 2009 року назвала Союзівку 26-ою областю України і пообіцяла повернутися на оселю. Вона дотримала слова і приїхала з концертом-бенефісом „Руслана для Союзівки". Тепер вона сказала, що Союзівка є найпершою областю України.

В суботу увечорі відбулась зустріч з співачкою у ґроні вибраних осіб, які зробили пожертви на користь Української Народної Фундації. Руслана виступила з ексклюзивним сольним концертом, у якому відкрила не тільки українські пісні з нового компакт-диску, а й серце та душу щирої патріотки України. Вона також говорила про свою любов до Союзівки та закордонного українства. Недарма її концерт-бенефіс має назву „Руслана для Союзівки".

Під час вікенду Руслана виправдала надії багатьох її прихильників, радісно спілкуючись з ними і підписуючи автографи.

Руслана і її група на Союзівці. Фото: Дмитро Соколик

У бенефісі, що відбувся у великому шатрі біля будинку „Львів" взяли участь близько 250 осіб, які внесли до Української Народної Фундації, заснованої Українським Народним Союзом, дар для розвитку Союзівки – по 125 і більше долярів.

Гості різного віку масово прибули на Союзівку на святковий концерт Руслани і її танцювального гурту. На оселі були гості з штатів Нью-Йорк, Ню-Джерзі, Пенсильванія, Мишиґен, Ілиной, Мериленд, Огайо, інших частин США, а також з Канади і Швеції.

У святі брали участь також оркестри „Світанок" з Нью-Йорку, „Ґрім" з Йонкерсу, Нью-Йорк, „Ефіра" з Чикаґо, а також джаз-гурт „Ґрупо Юрій" з Ню-Джерзі.

Український танцювальний ансамбль „Сизокрилі" виступив у недільній вечірній програмі.

Приємною несподіванкою став виступ ґітариста Влада (Володимира) Дебрянського з Каліфорнії, який живе в США від 1996 року. Влад виступав разом з Русланою в суботній і недільній вечірніх програмах.

У святі взяли участь другий секретар Посольства України в США Віктор Волошин з родиною і віце-консул України в Нью-Йорку Костянтин Ворона з дружиною Олею.

День праці на Союзівці дав нагоду для численних гостей зустріти давніх та нових друзів і разом відзначити закінчення літа на „Тікі

(Закінчення на стор. 12)

В Нью-Йорку відзначили День Незалежности України

НЮ-ЙОРК. – Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв і Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев 14 вересня запросили численних гостей до Українського інституту Америки на відзначення 19-ої річниці відновлення незалежности України. Свято відкрила другий секретар Постійного представництва Ольга Кавун.

Гостей вітав Посол Ю. Сергеєв, для них грала на скрипці Інеса Тимочко-Декайло, співали сестри Надія і Наталя Павлишини. Було влаштоване частування.

Гості також оглянули виставку „Античне Трипілля: 7,000 років духовного мистецтва", яку привезли з Києва науковці Михайло Відейко та Наталія Бурдо.

Левко Хмельковський

(Фоторепортаж з святкування буде вміщено в наступному числі.)

Гостей дипломатичного прийняття в Нью-Йорку вітають (зліва) військовий радник Міністерства оборони України при ООН генерал-майор Леонід Голопатюк з дружиною Валентиною, Генеральний консул України в Нью-Йорку Сергій Погорельцев з донькою Марією, Постійний представник України в ООН Посол Юрій Сергеєв з дружиною Наталею.

Виставку „Античне Трипілля: 7,000 років духовного мистецтва" оглядають (зліва) письменниця Громовиця Бердник, куратор виставки Ірина Форостян і Посол Юрій Сергеєв.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

Президент В. Янукович виступить на засіданні Генеральної асамблеї ООН

КИЇВ. – Президент України Віктор Янукович виступить з промовою до учасників засідання Генеральної Асамблеї ООН з питань виконання Цілей розвитку Тисячоліття, яке відбудеться 20-22 вересня за участю провідників держав та урядів. Він поінформує світове співтовариство щодо здійснення соціально-економічних реформ, проведення подальших демократичних перетворень в Україні. Крім того, В. Янукович виступить 23 вересня, в перший день дискусії, в якій візьмуть участь 117 провідників держав та урядів. Виступ під час загальних дебатів 65-ої сесії Генеральної Асамблеї ООН стане першою програмною промовою Президента В. Януковича з трибуни ООН з питань внутрішньої та зовнішньої політики України та актуальних проблем ґльобального виміру. *(УНІАН)*

Генпрокуратура твердить, що вбити Г. Ґонґадзе наказав Ю. Кравченко

КИЇВ. – Слідство Генеральної прокуратури встановило, що генерал Олексій Пукач отримав наказ убити Георгія Ґонґадзе від тодішнього міністра внутрішніх справ Юрія Кравченка. Про це ідеться у постанові слідчого Олександра Харченка від 7 вересня про притягнення О. Пукача до кримінальної відповідальности за трьома статтями Кримінального кодексу. 13-14 вересня 2000 року у своєму службовому кабінеті в Києві Ю. Кравченко усно віддав О. Пукачеві явно злочинний наказ вбити журналіста Г. Ґонґадзе для припинення його журналістської діяльности. О. Пукач, діючи з кар'єрних спонукань, а також розраховуючи здобути прихильність Ю. Кравченка, погодився виконати наказ. У постанові сказано, що Ю. Кравченко також дав наказ на викрадення і вчинення насильства над помічником депутата Сергія Головатого Олексієм Подольським, щоб спонукати його припинити опозиційну діяльність. 15 березня 2008 року Апеляційний суд Києва визнав винними у вбивстві Г. Ґонґадзе колишніх співробітників Міністерства внутрішніх справ Валерія Костенка, Миколу Протасова і Олександра Поповича і призначив їм покарання у вигляді позбавлення волі на тривалі терміни. О. Пукач перебував у розшуку і 21 липня 2009 року був затриманий. Мати вбитого журналіста Леся Ґонґадзе 14 вересня заявила, що не має наміру брати участь в судових засіданнях за обвинуваченням О. Пукача у вбивстві її сина, які вважає фарсом. *(УНІАН, „Українська правда")*

СБУ оточило „Тюрму на Лонцького"

ЛЬВІВ. – Працівники Національного музею „Меморіял пам'яті жертв окупаційних режимів – Тюрма на Лонцького" 11 вересня не могли потрапити на робочі місця: працівники Служби безпеки України (СБУ) блькували вхід до приміщень. Експозиція музею працює, бо має окремий вхід. Будівля наукових досліджень зачинена. Працівники СБУ нікого не допускають до приміщення. Закриття „Тюрми на Лонцького" пов'язане з затриманням директора музею Руслана Забілого, яке викликало обурення громадськости Львова і акцію протесту. СБУ порушила кримінальну справу проти історика Р. Забілого, якого звинувачують у намірах розголосити державну таємницю. Йдеться переважно про документи з архіву КҐБ, які засвідчують провокації КҐБ проти українського визвольного руху. Працівники СБУ затримали Р. Забілого на київському двірці і після 14-годинного допиту забрали в нього всі електронні носії інформації. Архіви КҐБ були відкриті у 2009 році, але нове керівництво СБУ виступило проти відкритого доступу до архівів КҐБ. *(Бі-Бі-Сі)*

Перший національний телеканал залишили журналісти

КИЇВ. – Перший національний телеканал 14 вересня залишили кореспонденти новин Ігор Кримов, Юлія Банкова і Олександер Романюк. Заступник генерального директора Національної телекомпанії України з інформаційного мовлення Олександер Пантелеймонов пояснив це фінансовими причинами. З свого боку, Ю. Банкова сказала, що низька платня – це лише одна з причин її звільнення, а решта – морально-етичні міркування. „Цензура міцніє, і щодалі важче їй опиратися", – сказала журналістка. *(„Українська правда")*

„Репортери без кордонів" стурбовані справою В. Климентьєва

ХАРКІВ. – Міжнародна організація „Репортери без кордонів" закликала владу України перевести справу редактора харківської газети „Новий стиль" Василя Климентьєва, який зник місяць тому, у ведення Генеральної прокуратури, висловивши стурбованість, що у разі, якщо справу й надалі розслідуватиме Міністерство внутрішніх справ, причетність міліції до цього випадку не буде встановлено. В. Климентьєв був відомий критичними статтями про харківських посадовців. 11 серпня він вийшов з дому і не повернувся. Після зникнення співробітника міліції, який був потенційним свідком у справі посилилися підозри, що журналіста вбили тому, що він мав компрометуючу інформацію на відомих людей в Харківській області. 9 вересня Генеральний прокурор Олександер Медведько заявив, що забере у своє провадження кримінальну справу, якщо в ході розслідування з'ясується, що до цього випадку причетні працівники правоохоронних органів. (*Бі-Бі-Сі*)

Суд відмовився виселити „Коломийський вісник"

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК. – Комітет захисту українських журналістів повідомив 13 вересня, що обласний господарський суд відмовив у задоволенні позову Коломийському комунальному підприємству з експлуатації житла, яке намагалося позбавити редакцію „Коломийського вісника" приміщення (див. „Свободу", ч. 37). Правник Інституту масової інформації Роман Головенко, який представляв 10 вересня в суді інтереси „Коломийського вісника", зазначив, що закон про оренду державного й комунального майна не допускає односторонньої відмови від договору оренди, яким є приміщення редакції. *(УНІАН)*

Зросла злочинність в Україні

КИЇВ. – 14 вересня на засіданні колеґії Міністерства внутрішніх справ міністер Анатолій Могильов відзначив, що протягом січня-серпня цього року в органи внутрішніх справ надійшло понад 2 млн. заяв і повідомлень про злочини, зареєстровано 342.8 тис. злочинів, з яких 123 тис. – тяжкі й особливо тяжкі, що на 25 відс. більше показників 2009 року. За словами міністра, було розкрито 220.7 тис. злочинів, встановлені 153.8 тис. винних у їхньому здійсненні. У цілому від злочинів в Україні постраждали понад 210 тис. громадян, з яких 3,800 загинули. Зменшилася кількість зареєстрованих навмисних убивств, тяжких тілесних ушкоджень, розбоїв, пограбувань, зґвалтувань, порушень правил безпеки дорожнього руху. Органам внутрішніх справ удалося виявити 318 організованих груп і злочинних організацій, ліквідовано 1,600 наркопритонів і 381 нарколабораторію. Правоохоронці вилучили 2,300 одиниць вогнепальної зброї, 199 гранат, 32 саморобні вибухові пристрої, понад 94 тис. набоїв. *(УНІАН)*

Уряд – реґіонам: не зачіпайте мову

КИЇВ: – 9 вересня уряд Миколи Азарова зареєстрував законопроєкт про місцеві референдуми, за яким на таких референдумах не можна розглядати питання про статуси мов. Це означає, що, наприклад, у Криму на місцевому референдумі не зможуть проголосити російську мову реґіональною. Коментуючи урядовий законопроєкт про місцевий референдум, міністер юстиції Олександер Лавринович пояснив, що мовне питання перебуває у компетенції державної влади, і саме тому не може вирішуватися на місцевому референдумі. Однак, цей законопроєкт вже викликав у Криму різку критику з боку проросійських організацій (серед них найбільшою є рух „Руська єдність"), котрі заявили, що Партія Реґіонів та Президент Віктор Янукович обманули кримських виборців, яким під гаслом „Один народ – дві мови" обіцяли захист російської мови через надання їй офіційного статусу. (*Бі-Бі-Сі*)

Митрополит хоче заборонити греко-католицький храм

ОДЕСА. – Черговий міжконфесійний скандал спалахнув 13 вересня в Одесі. Митрополит Української Православної Церкви (УПЦ) Московського патріярхату Агафангел попросив владу зупинити будівництво храму Української Греко-Католицької Церкви (УГКЦ). Керівництво УПЦ Московського патріярхату заявило, що Митрополит Агафангел висловив лише власну точку зору, яка не є позицією Церкви. УГКЦ пропонувала владі розміщення свого храму в одному з парків Одеси. Міська рада відмовила, арґументуючи тим, що церква зашкодить довкіллю. За два роки на цій ділянці з'явилася автозаправна станція. Греко-католики отримали дозвіл на будівництво в іншому місці, але Митрополит Агафангел в офіційному зверненні до влади зажадав заборонити будівництво, скільки, за його словами, „унія завжди була насильством над сумлінням українського народу". *(Радіо „Свобода")*

На Полтавщині ушкоджено пам'ятник жертвам Голодоморів

ЛОХВИЦЯ, Полтавська область. – 11 вересня невідомі зруйнували пам'ятник жертвам Голодоморів і політичних репресій – збили з постаменту фігуру скорботного ангела, який є частиною композиції знака. Ангелові відбили обидва крила. Подібна наруга пам'ятником скоєна не вперше. *(„Українська правда")*

Буде новий легковий автомобіль

ЗАПОРІЖЖЯ. – Запорізький автомобілебудівний завод „ЗАЗ" у січні 2011 року розпочне серійне виробництво нового легкового автомобіля економ-кляси на базі китайської моделі „Chery A-13". Новинка отримала назву „ZAZ Forza". ЗАЗ готує потужності для щорічного випуску 35 тис. таких авт з двигуном об'ємом 1.5 літра. Ця модель стане основою модельного ряду ЗАЗ на найближчі роки і дасть можливість зберегти обсяги виробництва після завершення випуску автомобілів марки „Славута" і „Lanos". *(Укрінформ)*

Масове отруєння дітей у Криму

ЕВПАТОРІЯ. – У кримському місті Евпаторії 67 школярів потрапили до лікарні 10 вересня через харчове отруєння, спричинене гострою кишковою інфекцією. Причиною отруєнння стала непропечена запіканка з макаронів. Надзвичайна подія сталася з учнями молодших кляс, що залишилися після лекцій в групах продовженого дня. На місці події працює комісія Міністерства охорони здоров'я. (*Бі-Бі-Сі*)

При затриманні помер мотоцикліст

СУМИ. – У Середино-Будському районі Сумської области помер водій мотоцикла, якого затримали співробітники державної автоінспекції. 10 вересня вони звернули увагу на мотоцикл, водій і пасажир якого їхали без шоломів. Працівники міліції вирішили зупинити водія, але він вимогу не виконав. Під час переслідування мотоцикліст виїхав на поле, де і був затриманий. Водієві нібито стало зле, і працівники міліції намагалися надати йому першу медичну допомогу. Як потім зазначили фахівці судово-медичної експертизи, врятувати втікача було неможливо через внутрішню кровотечу, численні переломи ребер та здавлення грудної клітини. За цим випадком проводиться службова перевірка. *(„Українська правда")*

Режим в Україні застосовує тактику СРСР

Вміщуємо надіслану до „Свободи" заяву Світової Конференції Українських Державницьких Організацій з приводу зловживань у галузі демократії та прав людини в Україні.

Шість представників Служби безпеки України (СБУ) 8 вересня затримали на головній залізничній станції Києва директора львівського Національного меморіялу „Тюрма на Лонцького" Руслана Забілого. Меморіял – це нещодавно відкритий музей жертв репресій у Львові й усій західній Україні, де тисячі українських політичних в'язнів постраждали від польських, нацистських та совєтських режимів.

Р. Забілий – історик, куратор „Меморіялу", був затриманий СБУ, тільки-но ступив на київську землю. Понад 14 годин його тримали в приміщенні СБУ без представлення формального звинувачення. Він не міг залишити приміщення, йому не дозволили користуватися телефоном.

Співробітники СБУ відмовилися назвати свої імена, але повідомили, що його затримання було вказівкою голови СБУ Валерія Хорошковського. Р. Забілому було запропоновано зайнятися якоюсь іншою працею і припинити контакти з закордонними вченими, а також надати для СБУ докази того, що його дослідження не є державною таємницею.

У наступні дні управління СБУ у Львові заблькувала приміщення Національного меморіялу і забороняє входити до нього співробітникам та відвідувачам.

Цей інцидент не винятковий. Як і всі попередні (від моменту, коли Віктор Янукович взяв під свою контролю Україну) цей останній факт є продовженням процесу залякування з боку СБУ та копіювання антидемократичної політики Москви. Жертвами цієї політики на сьогоднішній день є політики журналісти, вчені, студенти, навіть духовенство. На деяких з них чиниться брутальний тиск, дехто взагалі зник. Їхнє майно було конфісковано без жодної правової процедури. Російські суди стали учасниками в репресіях.

Світова Конференція Українських Державницьких Організацій (СКУДО) засуджує це повернення до совєтської тактики та імітації Кремля. Ми закликаємо міжнародне співтовариство виступити на захист прав людини в Україні. Ми застерігаємо режим В. Януковича, що не допустимо зловживань у галузі демократії та прав людини. Якщо ця політика продовжиться, ми будемо діяти через такі міжнародні організації, як ООН, Рада Европи, Організація з безпеки та співробітництва в Европі, а також через судові чинники і демократичні уряди, які залишаються прихильниками реабілітаційної і гуманітарної допомоги для народу України.

За СКУДО:
Аскольд Лозинський, президент,
Борис Потапенко, секретар,
Оксана Процюк, скарбник
Ню-Йорк-Торонто, 9 вересня 2010 року

Ю. Тимошенко взяла участь у нарадах Европейської народної партії

БРЮСЕЛЬ. – 15 вересня голова партії „Батьківщина" Юлія Тимошенко взяла участь у нарадах Европейської народної партії (ЕНП), до якої входять 73 партії-з 39 країн світу.

13 вересня на засіданні Політичної Асамблеї ЕНП було схвалено резолюцію, в якій партія засудила дії влади Президента Віктора Януковича, що призвели до обмеження демократичних свобод, репресій щодо опозиції, введення цензури у засобах масової інформації. Також у резолюції ЕНП висловлено занепокоєння діяльністю Служби безпеки України, яка в боротьбі з опозицією перетворюється у каральний орган на взірець НКВД.

Асамблея закликала В. Януковича „ґарантувати права засобів масової інформації та журналістів". *(УНІАН)*

У Києві представили на форумі „Народну програму оновлення країни"

КИЇВ. – 4 вересня відбувся громадський форум „Оновлення країни", учасники якого схвалили проєкт „Народної програми оновлення країни". На зібранні виступив координатор громадської ініціятиви „Оновлення країни" Валентин Наливайченко.

„Повернути владу на службу народові, подолати сваволю та корупцію чиновників, захистити права громадян, передати владні повноваження місцевим громадам", – такі основні вимоги внутрішньої політики представив керівник аналітичного напрямку програми Богдан Яцун. Економічний бльок представила Олена Аверічева. Його мета – стимулювати іноваційний розвиток та конкурентоздатність економіки, модернізувати інфраструктуру, підтримати та захистити мале і середнє підприємництво.

Соціяльний напрям програми презентувала Любов Слєпова – відомий лікар-реаніматолог. Вона наголосила, що у сфері соціяльної політики основною метою є забезпечити добробут громадян, подолати бідність та безробіття, забезпечити европейські стандарти оплати праці, медицини та екології, справедливу систему пенсійного забезпечення та соціяльного захисту. Гуманітарну сферу програми презентував Олег Витвицький.

Зміцнити міжнародні позиції України, набути членства в Европейському сдоюзі, посилити національну безпеку, модернізувати Збройні сили – такі засади проголосив у своєму виступі Юрій Міндюк, презентуючи бльок зовнішньої політики і безпеки. *(Громадська ініціятива „Оновлення країни")*

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Різні промови президентів у День Незалежности – різні погляди на Україну

Тарас Кузьо

Починаючи від 1992 року, я читаю не промови президентів та укази, а їхні звернення з нагоди річниці Незалежности.

Завжди пам'ятатиму 24 серпня 1991 року. Тієї суботи я зустрічався з друзями в передмісті Лондону, де в той час жив. Тоді не було ні мобільних телефонів, ані інтернету, і тому моя наречена не могла зв'язатися зі мною, щоб повідомити про те, що сталося в українському парляменті.

Коли я повернувся додому пізно увечорі (у Києві була вже майже північ), моя наречена сказала мені, що Україна проголосила незалежність. Я подзвонив моєму батькові, який сказав у відповідь: „Саме час!".

Бі-Бі-Сі весь час повторювало відео з голосуванням у Верховній Раді, показуючи, як тодішній член Народного Руху Сергій Головатий стрибав від радости (як змінилися часи – з 2007 року С. Головатий є членом Партії Реґіонів). Той вечір я провів декілька інтерв'ю для телебачення та радіо – як директор Української пресової аґенції (УПА).

Промови з нагоди Дня Незалежности попередніх трьох українських президентів, Леоніда Кравчука, Леоніда Кучми та Віктора Ющенка, не дуже відрізнялися. Усі вони робили наголос на проблемах державотворення і намагалися поставити незалежність України в контекст її історії, представляючи її кульмінацією „тисячолітньої традиції державотворення на Україні", як було зазначено в Акті проголошення незалежности України 24 серпня 1991 року.

Цей тон було змінено під час виступу Президента Віктора Януковича з нагоди річниці Декларації про державний суверенітет України 16 липня 1990 року. У ньому не було жодних згадок про Київську Русь, козацьку добу, Центральну Раду, Українську Повстанську Армію чи українських дисидентів за часів СРСР. Натомість В. Янукович зосередив свою увагу на радянській Україні як на передумові незалежности України.

Подібну модель національної ідентичности впроваджують у Білорусі, де Президент Олександер Лукашенко, як і В. Янукович, вбачає в радянській добі найважливіший етап державотворення своєї країни. Тому не дивно, що Донецьк часто називають „українською Білоруссю".

Західні прихильники В. Януковича помилково вірять у те, що міністер освіти Дмитро Табачник є „проевропейським" представником Партії Реґіонів, і що в ній вирішальний вплив мають „праґматичні" олігархи. Ніщо не може бути далі від істини. Д. Табачник є невід'ємним елементом східнослов'янської, неорадянської ідентичности Партії Реґіонів (в тому числі адміністрації В. Януковича). Всі 18 попередніх промов українських президентів з нагоди Дня незалежности України радикально відрізняються від цьогорічного виступу В. Януковича на Майдані Незалежности. Як і в його зверненні місяць тому з нагоди річниці прийняття Декларації про суверенітет, у промові 24 серпня не було приділено жодної уваги національному питанню чи „тисячолітній традиції державотворення на Україні". Здається, В. Янукович не знає про історію України нічого, крім її радянського періоду, і цілком задоволений цим.

Цілком закономірним виглядає той факт, що нові підручники для українських шкіл дають схвальну оцінку радянському періодові та позбавлені згадок про події, які пов'язані з боротьбою України за незалежність від Росії. Ці події було включено до посібників з історії, які видавали за часів трьох попередніх президентів. У промові В. Януковича на День Незалежности йшлося про „гріхи" попередньої влади, закінчення „ери популізму", подолання „хаосу" та повернення стабільности, відновлення співпраці з Міжнародним валютним фондом і т. д. і т. п. Деякі висловлювання В. Януковича прямо суперечили реалізм, як от заява про те, що „демократичний світ позитивно і з великою увагою сприймає процеси, які відбуваються в Україні останнім часом". П'ятьма елементами, викладеними у зверненні, були „сильний Президент", „відповідальна та професійна виконавча влада", „компетентний парлямент", економіка та судова система.

Проте ні слова про українську національну історію, героїв, які боролися за незалежність, культуру, мову та національну ідею. Єдиний висновок, який можна зробити з липневої та серпневої промов Президента В. Януковича з нагоди двох державних свят, полягає в тому, що влада розбудовує Україну шляхом повернення назад у минуле, шляхом нівелювання 20-річних набутків державотворення. Подібне завдання досить легко виконав О. Лукашенко, оскільки процес розбудови білоруської нації відбувався лише протягом двох років перед його приходом до влади 1994 року. Це означало, що він зумів зберегти радянсько-білоруську національну ідентичність в межах нереформованої радянської економікополітичної системи. Проте ситуація в Україні зовсім інша.

Як сказав історик і автор підручників з історії України Юрій Мисан, „все, що досліджено, створено, написано з 1991 року, неможливо переписати, спалити, втопити, знищити". Саме тому я залишаюсь оптимістом і вірю в те, що донецький, неорадянський проєкт національного відтворення не спрацює і не зможе знищити досягнення трьох попередніх проукраїнських президентів, які вони здобули протягом останніх 20 років.

Разом з тим, багато в чому це буде залежати від українських патріотів та представників громадянського суспільства, зокрема молодих людей „помаранчевого покоління".

Про автора: Тарас Кузьо – доктор політології, професор, старший науковий співробітник катедри українознавства в Університеті Торонто, Канада.

АМЕРИКА І СВІТ

Країна пом’янула жертви тероризму

ВАШІНҐТОН. – В суботу, 11 вересня, о 8-ій год. 46 хв. за місцевим, на Східньому узбережжі, часом в країні розпочалися жалобні відзначення дев’ятих роковин терористичних нападів в Ню-Йорку і Вашінґтоні, жертвами яких стали майже 3,000 осіб. Звертаючись з цієї нагоди до народу, Президент Барак Обама сказав: „У той вересневий день нас заатакувала не релігія, а бандити з „Аль-Кайди“, котрі спотворили релігію“. Відтак він підкреслив, що американці ніколи не воюватимуть з ісламом. Тим часом доволі яскравим контрастом до миролюбних висловів Президента, відразу після церемоній пам’яті жертв, стали масові акції протесту в Ню-Йорку противників і прихильників будівництва мусульманського центру поблизу місця, де стояли знищені терористами башти Світового торговельного центру. Як повідомлялося раніше, до цих днів пасторєвангеліст з Фльориди Тері Джонс плянував спалити декілька сотень примірників Корану, але гнівний осуд на його адресу з боку багатьох громадських організацій змусив Т. Джонса відмовитися від цього наміру. (*„Кореспондент“*)

Г. Клінтон впевнена у провідницькій ролі США

ВАШІНҐТОН. – Виступаючи 8 вересня в Раді з міжнародних стосунків, Державний секретар США Гіларі Клінтон підвела підсумки діяльности адміністрації Президента Барака Обами за останні повтора року, зокрема у зовнішній політиці. Вона наголосила, що міжнародні пріоритети Б. Обами відрізняються від тих, що панували за Президента Джорджа Буша. Сьогодні США покладаються не тільки на військову силу, але передусім на розбудову партнерських взаємин з усіма країнами світу. Серед найбільших досягнень адміністрації Б. Обами Г. Клінтон назвала відновлення мирних переговорів між ізраїльтянами і палестинцями, а також тверду позицію США щодо ядерних амбіцій Ірану. Тим часом не всі політичні експерти у США визнають рацію за Г. Клінтон. Наприклад, Тед Бромунд з Фонду „Спадщина“ висловив таку думку: „Багато партнерів, яких назвала Державний секретар, насправді не є щирими у співробітництві з Вашінґтоном. Гіларі Клінтон гордиться новими взаєминами США з Росією, але ж саме Росія постачає Іранові ядерні матеріяли для реактора, саме Москва продала Теґранові модерні системи протиповітряної оборони“. (*„Голос Америки“*)

США втратили місце у трійці найсильніших економік

ВАШІНҐТОН. – Згідно з вислідами щорічного Ґльобального рейтинґу конкурентноздатности, оприлюдненого 9 вересня Світовим економічним форумом, США втратили місце у трійці найконкурентноздатніших країн світу, пропустивши вперед Швецію і Синґапур. Перше місце в рейтинґу зайняла Швайцарія, в десятку також увійшли Німеччина, Японія, Фінляндія, Голяндія, Данія і Канада. Серед країн колишнього СРСР Росія посіла четверте місце (63-тє місце в загальному списку), пропустивши вперед Естонію (33-тє місце), Литву (47-ме) й Азербайджан (57-ме). Латвія зайняла в загальному списку 70-те місце, Казахстан – 72-ге, Україна – 89-те, Грузія – 93-тє, Білорусі у списку країн нема зовсім. (*Lenta.ru)*

США і Китай поліпшують взаємини

ПЕКІН. – 8 вересня Президент Китаю Ху Цзінтяо прийняв у своїй резиденції радників Президента Барака Обами – Ларі Самерса і Тома Дінілона. Ця зустріч завершила триденні переговори американських офіційних осіб з їхніми китайськими партнерами. Коментуючи підсумки цих переговорів, професор Пекінського університету Цінхуа Патрик Чованек назвав їх „кроком у правильному напрямку“. Зокрема він стверджував, що догягнуто позитивної угоди про продовження переговорів у військових питаннях, оскільки збройні сили обох країн повинні бути готовими до тісних контактів, якщо виникне можлива криза у комуністичній Північній Кореї або в Південно-Китайському морі. (*„Голос Америки“*)

А. Шварценеґер пропонує Китаєві важливий проєкт

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Губернатор Каліфорнії Арнольд Шварценеґер у розмові з журналістами 13 вересня запевнив, що від імені свого штату звернеться до Китаю з пропозицією взяти участь у будівництві високошвидкісної залізниці в Каліфорнії. У минулому році штат одержав на цю ціль 2.25 млрд. дол. з програми економічного стимулювання, котру заініціював Президент Барак Обама, але цих грошей виявилося замало, тому штат змушений вкладати власні фонди і знаходити відповідних інвесторів. Система швидкісних залізниць у США розвинута вкрай слабо, а в Каліфорнії таких залізниць взагалі нема. Тим часом Китай є одних з світових провідників в ділянці застосування швидкісного залізничного транспорту. Там на сьогоднішній день діє 6,920 кілометрів таких залізниць і ще 16 тис. кілометрів плянується збудувати. (*„Lenta.ru*)

Б. Обама закликав Ізраїль продовжити мораторій щодо поселень

ВАШІНҐТОН. – Виступаючи 10 вересня на прес-конференції після зустрічі з Прем’єр-міністром Ізраїлю Беніяміном Нетанягу та Президентом Палестинської автономії Махмудом Абасом, Президент Барак Обама закликав ізраїльську владу продовжити мораторій на будівництво єврейських поселень на палестинських територіях. Підставою для такого продовження Б. Обама вважає „конструктивний шлях, яким посуваються ізраїльсько-палестинські переговори“. До цієї вашінґтонської зустрічі переговори між Ізраїлем і Палестинською автономією мали дворічну перерву через взаємне недовір’я між сторонами. 14 вересня в Єгипті розпочалося друге коло ізраїльсько-палестинських переговорів. У них, разом з Б. Нетанягу і М. Абасом, бере участь Державний секретар США Гіларі Клінтон. (*„Голос Америки“*)

Брюсель стурбований газовою угодою Росії і Польщі

БРЮСЕЛЬ: – Европейська комісія висловила своє занепокоєння з приводу газової угоди, яку Варшава має намір підписати з Москвою. Згідно з цією угодою, російський „Ґазпром“ одержить монопольне право на постачання газу до Европи польською територією. Польсько-російські переговори завершилися, однак, уряд Прем’єр-міністра Польщі Дональда Туска не одержав від Европейської комісії згоди на підписання згаданої угоди. Цю угоду також гостро критикує найбільша опозиційна фракції польського парляменту „Закон і справедливість“, позиція якої збігається з оцінкою Брюселю: через нову угоду ринок газу і в Польщі, і в Европі стане залежним від російської монополії. (*Бі-Бі-Сі*)

Французи протестують проти намірів влади

ПАРИЖ. – Минулого тижня у Франції відбулося понад 200 масових маніфестацій, учасники яких протестували проти намірів влади підвищити пенсійний вік з 60 до 62 років. Згідно з опитуваннями громадської думки, троє з чотирьох французів підтримують ці протести проти пенсійної реформи, вважаючи її умови несправедливими. У маніфестаціях беруть участь авіодиспетчери з міжнародних летовищ, до них приєдналися представники засобів масової інформації, тому газети виходять з перервами. Тим часом уряд не збирається йти на жодні поступки. Міністер праці Ерік Верт сказав з цього приводу: „Пенсійний фонд перебуває у критичному стані, його дефіцит стрімко зростає, тому є лише один вихід – реформувати всю систему“. (*Радіо „Свобода“*)

Савдійський дипломат попросив притулку у США

ЛОС-АНДЖЕЛЕС. – Перший секретар консульства Савдійської Арабії в Каліфорнії Алі Ахмад Асері повідомив представникам Департаменту національної оборони США, що влада його країни відмовилася продовжити його дипломатичний пашпорт і звільнила його з посади – після того, як довідалася, що він є ґеєм, а до того ж підтримує дружні взаємини з євреєкою. А. А. Асері оприлюднив на савдійському веб-сайті листа, в якому гнівно розкритикував відсталість своєї батьківщини і панування в ній „войовничих імамів“, котрі спотворили притаманну ісламові віротерпимість. (*Lenta.ru*)

Президент Б. Обама: „Мехіко – не Колюмбія“

ВАШІНҐТОН. – Президент Барак Обама не згодився з поглядом Державного секретаря Гіларі Клінтон, яка порівняла теперішню ситуацію в Мехіко з обставинами в Колюмбії 20-річної давности. Таку заяву Б. Обама зробив 10 вересня під час бесіди з журналістами еспаномовної газети „La Opinion“, яка виходить в Лос-Анджелесі. Президент США підкреслив, що Мехіко належить до демократичних держав, з вільною економікою, тому порівняння з Колюмбією – недоречне. Г. Клінтон у своєму виступі перед Радою з міжнардних питань не тільки порівняла Мехіко з Колюмбією, але й припустила вірогідність з’яви партизанського руху, оскільки значна частина мехіканських реґіонів перебуває під контролею наркокартелів. Ці слова Г. Клінтон спричинили дуже неґативну реакцію з боку мехіканців. Наприклад, сенатор Рікардо Монреаль заявив, що подібні виступи чільних осіб Державного департаменту можуть означати підготування до американського вторгнення в Мехіко. (*„Кореспондент“*)

За карикатури на Мухаммеда – нагорода

БЕРЛІН. – 9 вересня Канцлер Німеччини Анґела Меркель взяла участь у церемонії нагородження датського художника Курта Вестерґаарда Потсдамською премією і у своїй промові підкреслила, що Німеччина високо оцінює вклад цього мистця у захист свободи слова і преси. К. Вестерґаард став відомим у світі через скандал, що виник з приводу створених ним карикатур на мусульманського пророка Мухаммеда. „В Европі є багато таких мистців, тому що наш континент – це місце, де художник має право бути собою. І це ніяк не суперечить тому фактові, що Европа водночас є місцем, де свобода віри є днією з найважливіших цінностей життя“, – відзначила А. Меркель. Після опублікування в 2005 році на сторінках датської газети „ Jyllands-Psten“ карикатур на Мухаммеда, в яких пророк був зображений у вигляді бомби з запаленим ґнотом, К. Вестерґаард і члени його родини вже п’ять років змушені жити під посиленою охороною поліції. Один раз його ледве врятували від помсти з боку мусульман. (*„Кореспондент“*)

Турки підтримали поправки до конституції

АНКАРА. – 13 вересня в турецькій столиці оприлюднено висліди загальнонаціонального референдуму, ціллю якого було визначити ставлення громадян до внесення в конституцію тих поправок, котрі сприятимуть наближенню країни до Европейського союзу. Отже, поправки схвалили майже 70 відс. опитаних громадян країни. Ініціятором внесення їх виступила Партія справедливости й розвитку, провідником якої є Прем’єр-міністер Реджеп Ердоґан. Поправки стосуються павноважень турецького парляменту, судового законодавства, а також узаконюють кримінальну відповідальність за підготування збройного перевороту в державі. В Европейському союзі схвально сприйняли результатти референдуму в Туреччині. З вислідами референдуму привітав Прем’єр-міністра Р. Ердоґана Президент США Барак Обама. Отже, вони можуть зрушити з місця проблему вступу цієї країни до ЕС. (*„Кореспондент“*)

НА ТЕМИ ДНЯ

Наш Світовий конґрес українців в старому нашому місті

Р.-Л. Хомяк

ПЕРЕМИШЛЬ, Польща. – Я народився у Львові і жив там майже вісім років. Але до Перемишля я вперше приїхав, коли мені було 42 роки. Я був захоплений українськістю цього міста ще тоді, в соціялістичній Польщі, де комуністичним босом був покійний Едвард Ґерек (1977 рік). Я багато разів думав над тим, чому батьки ні разу не взяли мене до Перемишля – всього десь 40 миль по прямій лінії від Львова. Але в пізніх 1930-их і ранніх 1940-их роках поїхати будь-де не було так просто: різні режими встановлювали свої правила і взагалі обмежували рух людей. Зрештою, коли мені було чотири роки, Перемишль був по другій стороні кордону. Совєтська Україна, де опинився Львів, кінчалася на Сяні. Перемишль був закордонням.

А в 1977 році мені пощастило відвідати Перемишль. Я дістав польську візу (СРСР тоді мене на свою територію все ще не впускав) і прибув до Варшави, а звідти, в орендованому „великому" польському „Фіаті" з варшавськими номерами (а це важливе в тоталітарних країнах) ми усією сім'єю поїхали до Перемишля, та навіть їздили по прикордонній зоні, де польські громадяни мусіли діставати дозвіл на відвідини. Ніхто нас не зупиняв, – дарма, що власником авта була американська фірма „Avis".

Українськість Перемишля в ті роки „розвиненого соціялізму" просто вражала. На перемиському цвинтарі повно гробівців з українськими прізвищами: відразу видно було, що там поховані не бідні люди. А Народний Дім в центрі Перемишля був збудований за українські гроші. Там затрималась таблиця, на якій написано, що д-р Теофіль Кормош фундував будову. На цвинтарі гробівець Кормошів – один з найбільших.

Не було сумніву: в Перемишлі колись жили заможні українці, які вміли видавати гроші на важливі громадські цілі. Перше у Східній Европі центральне огрівання повітрям (те, що ми в Америці називаємо „forced air heating") встановлене саме в Народному Домі українців Перемишля – „high tech" початку минулого століття.

Тепер – десятий рік нового століття, і я – на річних загальних зборах Світового Конґресу Українців (СКУ) в авдиторії того ж Народного Дому. Серед запрошених посадових осіб 22 серпня був президент (посадник) Перемишля. Він заявив, що готовий передати у власність Об'єднанню українців Польщі (ОУП) цей історичний будинок, та ще й знайти бюджетні фонди на його реставрацію. Українські керівники з Польщі і з діяспори переговорювали з посадником передання Народного Дому протягом останнього року, і тепер це стає дійсністю. Власне для того керівники СКУ вирішили вперше організувати річні загальні збори в Перемишлі. Досі такі зустрічі відбувались в Північній Америці або Україні.

Десь 1978 року українці в Польщі хотіли відбути свій щорічний фестиваль пісні й танцю в Перемишлі, але уряд цього не дозволив. Культурні фестивалі українців могли відбуватись у „відзисканих (від німців) землях", але не в Перемишлі!

Тепер в Перемишлі ґльобальна політична організація розпорошених українців влаштовує свої збори, і її сприймають краще, як в рідному Києві: кілька років тому Світовий Конґрес Українців мав відбутись в Українському Домі в Києві, на це був договір з грошовим завдатком. Але майже в останній хвилині „по-совєтськи" будинок віддали „в ремонт" і треба було швидко шукати нові приміщення.

Не так в Перемишлі. Відкриття цьогорічних зборів відбулося в історичному Народному Домі, але решта сесій тривала у вигідному готелі „Громада", де делеґати й поселились.

Тут мушу подати вияснення: з'їзд Світового Конґресу Українців відбувається що п'ять років і звичайно стягає велику кількість народу – делеґатів і гостей з цілого світу. В Перемишлі 22 і 23 серпня цього року відбулись щорічні загальні збори, в яких участь брали по два-три члени проводів організацій що входять до СКУ.

Крім ділових справ, які треба полагодити, щоб ця ґльобальна організація, заснована 1967 року (як Світовий Конґрес Вільних Українців або СКВУ) могла діяти нормально, моєю улюбленою частиною на цих світових українських з'їздах (тут включаю з'їзди Української Всесвітньої Координаційної Ради – УВКР з осідком у Києві) є звіти з поселень, де українці проживають. Це – інформація з першої руки. До Мордовії чи Параґваю скоро не вибираюсь, але про життя там наших людей цікаво довідатись. В нашій пресі, до речі, нема систематичних репортажів про українців у світі. Світові з'їзди дають нагоду підвищити знання про наших братів і сестер. І досвід їх дуже різниться.

Наприклад, канадський уряд не робить кроку у своїй політиці щодо України, не переговоривши перед тим з представниками Конґресу Українців Канади (КУК). Це зі звіту президента КУК Павла Грода.

З другої сторони, в маленькій Словаччині, яка сусідує з Україною, політикою уряду є заперечити існування української громади. Представниця з Словаччини розповідала, що в цій країні є з 300 тис. автохтонного українського населення. Але уряд поділив українців на дві національності: українців і русинів, і доводить, що усіх їх всього 30 тис. (20 тис. русинів і 10 тис. українців). Під впливом урядової політики словацькі українці – автохтони! – дуже асимілюються.

Попередній уряд Словаччини був проросійський і проти України і українців, сказала делеґатка з Словаччини і додала, що їй було приємно піти до церкви в польському Перемишлі і взяти участь в Службі Божій, де відправа і проповідь були українською мовою. У словацьких церквах чути тільки словацьку мову. Ситуація української діяспори у Словаччині „найскладніша" доводила делеґатка.

Знову ж в Румунії, яка має претензії до української території (Зміїний острів і гирло Дністра) українцям ведеться досить добре, згідно з представником тамошньої української громади. В Румунії виходить п'ять українських журналів (чотири українською й один румунською мовами), є чимало українських шкіл і шкіл, де вивчають українську мову. Порівняймо це з Росією, де є найбільша українська діяспора і де немає українських шкіл і, що гірше, Росія переслідує українські установи, тероризує українців, зокрема вчителів, щоб ті не хотіли навчати української мови.

Українські організації в Росії розраховують на допомогу українського уряду, казав один з їхніх представників і закликав СКУ, щоб той тиснув на українську владу у справі діяспори в Росії.

До речі, делеґація з Росії була досить кольоритна: серед неї був молодий чоловік з дуже чорною шкірою, уродженець Києва, якого батько – ґанець (з західньої Африки). Молодий чоловік свобідно володіє українською мовою, почав музичні студії у Полтаві, а тепер навчається в Московській консерваторії. У нього гарний і сильний тенор. Після конференційних нарад, на терасі перемиського готелю „Громада", він співав різні українські шляґери й народні пісні з пам'яті і без ніякого акценту! Його „Дивлюсь я на небо" звучало не гірше, ніж у Дмитра Гнатюка, коли той був у повному голосі.

Для такого ветерана, як я, було просто шокуючим слухати дискусії на цьогорічних зборах СКУ, які стосунки діяспора має мати з діючим урядом України. У 1960-их і 1970-их роках ми вилляли десятки літер друкарського чорнила на дискусію: „зустрічатися чи не зустрічатись" з українцями з Совєтського Союзу. Ті, які того не пережили, можуть погортати підшиті збірники наших діяспорних (тоді це називалось політично-еміґраційних) газет, або ще краще – переглянути цифрові архіви „Свободи" за той період.

Цього ж року на зборах Світового Конґресу Українців точилась дискусія над тим, які стосунки СКУ має мати з адміністрацією Віктора Януковича.

Конкретно: Євген Чолій, президент СКУ, зустрівся з новим Президентом України і передав йому меморандум з вимогами. Попередник Є. Чолія Аскольд Лозинський вважав що адміністрацію В. Януковича треба іґнорувати.

Учасники зборів СКУ поверталась до цієї теми протягом двох днів. Ближче до закриття зборів А. Лозинський заявив, що, мовляв, „я ніколи про повний бойкот не говорив". Треба б перевірити маґнетофонний запис, бо, здається, таки говорив.

Серед делеґатів, які були проти бойкоту українського уряду, був делеґат з Великої Британії, який доводив, що „вибори 2010 року показали зміни поглядів в Україні від 2004 року". Такий погляд підтримав і один з делеґатів з Росії, який був спостерігачем виборів президента України цього року.

Коротко кажучи, Україна вибрала В. Януковича своїм президентом, сказав він. Даремно багато людей в Україні й діяспорі шукають приводів, щоб визнати адміністрацію В. Януковича нелеґітимною.

Прикро було слухати делеґатку з Німеччини, до якої телефонували з Берліна за порадою. Німеччина погодилась відкрити в Берліні пропам'ятну дошку Лесі Українки саме тоді, коли Президент України мав відвідати Берлін. Що робити? Чи просити німців відкласти церемонію відкриття дошки на іншу дату?

Тільки б подумати: тут мова про пам'ятник Лесі Українки в сучасній і колишній столиці Німеччини! У тій справі (як кажуть в Києві) є запитання?

На жаль були. Але на щастя до жодного скандалу, ані бойкоту не дійшло. Я чув по радіо, що на відкриття пам'ятника в Берліні не пішов Президент В. Янукович. Його заступив міністер закордонних справ Костянтин Грищенко. А він – досвідчений дипломат.

Світлій пам'яті Василя Стуса

Український Конґресовий Комітет Америки надіслав до „Свободи" спомин про Василя Стуса, який вміщено нижче.

25 років тому Україна втратила одного з своїх найвеличніших літературних талантів і незламного патріота Василя Стуса. 4 вересня 1985 року, після 23 років ув'язнення, цей відомий український поет і публіцист помер у радянському таборі суворого режиму.

Народжений 6 січня 1938 року у Вінницькій області, поет провів своє дитинство у Донбасі. Його перші вірші були опубліковані у 1959 році. Після закінчення інституту працював учителем, служив в армії та навчав української мови і літератури в Горлівці, Донецької області. У 1963 році почав навчатись в аспірантурі Інституту літератури в Києві, беручи активну участь у насиченому літературному житті того часу.

У 1965 році його викинули з інституту за участь у вічі-протесті, що викривав таємні арешти і закриті судові слухання української інтеліґенції. Проте він продовжував писати вірші, літературну критику та звернення, що висловлювали протест проти русифікації та обмежень свободи слова. У 1972 році В. Стуса заарештовано, разом з Іваном Світличним, Євгеном Сверстюком, Ігорем та Іриною Калинцями – і засуджено до п'яти років таборів суворого режиму та до трьох років заслання.

Ув'язнення В. Стус провів у Мордовії, а заслання – на Колимі. У 1979 році він повернувся до Києва і приєднався до Української Гельсінкської Групи. Його знову арештували і засудили до 10 років ув'язнення у таборі особливо суворого режиму. Він загинув в одиночному ув'язненні під час голодування. 19 листопада 1989 року тлінні останки В. Стуса перепоховали на Байковому кладовищі у Києві, поряд з його друзями, загиблими в неволі у 1984 році, Юрієм Литвином та Олексою Тихим. 26 листопада 2005 року В. Стусові було посмертно надано звання Героя України.

Василь Стус назавжди залишиться символом витривалості людського духу в боротьбі за свободу і справедливість.

УККА

Освіта під Д. Табачником

1 вересня Україна, у зв'язку з початком нового навчального року, святкувала День знань. Цього разу свято не принесло радости національно свідомому українству, котре вповні закономірно пов'язує відродження рідної культури, зокрема відновлення історичної пам'яті, з освітніми і виховними процесами у школах і вищих навчальних закладах. Тим часом, з приходом до влади Партії Реґіонів, в Україні відбувається щось цілком протилежне. Призначений Президентом Віктором Януковичем міністер освіти і науки Дмитро Табачник діє так, наче він є міністром освіти і науки Росії, а не України.

Під лукавим приводом „уникнення зайвої політизації" українські шкільні підручники з історії позбавлено саме тих подій, котрі мають найбільше виховне значення. Наприклад, зовсім „випав" зі шкільної програми бій під Крутами, до побіжної згадки зведена славна епопея про Українських Січових Стрільців, лише декілька невиразних рядків залишилося про національно-визвольну боротьбу Української Повстанської Армії в роки Другої світової війни.

„Мені запропонували замінити фото Романа Шухевича на Сидора Ковпака та викинути уривок про те, що УПА воювала проти нацистів", – засвідчив автор підручника з історії для 5-ої кляси Віктор Мисан („Українська правда", 26 серпня, Радіо „Свобода", 31 серпня). Він розповів, як київське освітнє видавництво „Генеза", посилаючись на вимоги анонімних чиновників з міністерства освіти, зажадало внесення явно тенденційних змін у тексти підручника: „Більшість міністерських рекомендацій пов'язана з формуванням іншого, не аґресивного образу нашого східнього сусіда – Росії". З цією метою автора попросили додати, що викупові Тараса Шевченка з неволі сприяла царська родина.

З сторінки, де йшлося про Гетьманщину, вилучено історичну істину, що козаки воювали не лише з поляками і турками, але й з росіянами. В розділі про Великий голод в Україні 1932-193 років учні не знайдуть не тільки ствердження, що то був свідомо спрямований проти української нації геноцид, але навіть зі словосполучення „штучний голодмор" зникло слово „штучний".

В оновленому підручникові з розділу про Другу світову війну викинуті речення про те, що СРСР, під приводом „возз'єднання" українських земель окупував Західню Україну, застосував криваві репресії проти українських патріотів. Новий текст, пригладжений і припудрений табачниківцями-українофобами, такий: „...Осінь 1939 року принесла на західньоукраїнські землі не лише радість, але й розчарування".

Підбиваючи лиховісні підсумки діяльности міністерства освіти і науки України, депутат Верховної Ради Ігор Гринів, міністер культури в оозиційному уряді, пише в „Українській правді" (1 вересня): „Перше, за що взявся Дмитро Табачник – це викорінення з освіти національного духу і українського погляду на речі. Запопадлива прокремлівська цензура торкнулася передусім питань історії, але на черзі – зміни в усьому гуманітарному предметному бльокові як вищої, так і середньої школи". Абсолютно підтримуємо депутата в тому, що „найкращим подарунком до цьогорічного Дня знань була б відставка Дмитра Табачника з посади міністра".

Світове українство повинно знайти засоби ефективного тиску на теперішню владу в Україні з тим, щоб змусити її відмовитися від антиукраїнської політики і передусім – в ділянці освіти.

СВОБОДА

Пам'ятаймо про Україну!

Газета заснована у 1893 році — Видає Український Народний Союз

Головний редактор – Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто.

FOUNDED IN 1893
Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054
Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510
E-mail: svoboda@svoboda-news.com Website: www.svoboda-news.com
Postmaster, send address changes to: Svoboda, P. O. Box 280,
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054.

Передплата на рік $55.00, на півроку – $35.00. Для членів УНСоюзу
$45.00 річно, на півроку – $30.00. За кожну зміну адреси – $1.00.
Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda".
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ"

Адміністратор – Володимир Гончарик (973) 292-9800 дод. 3041
e-mail: admin@svoboda-news.com
Керівник відділу оголошень – Марійка Осціславська (973) 292-9800 дод. 3040
Fax: (973) 644-9510
e-mail: adukr@optonline.net
Передплата – Марійка Пенджола 973) 292-9800 дод. 3042
e-mail: subscription@svoboda-news.com

ВЕРЕСЕНЬ В НАШІЙ ІСТОРІЇ

„Іди, тебе чекає Київ"

Наш заголовок – це рядок з поеми Дмитра Павличка „Петро Могила", з останніх строф цього невеликого, але вкрай напруженого думкою і почуттям твору.

Кульмінаційна сцена – хоробрий, молодий, проте вже загартований у кривавих січах офіцер королівського війська Петро Могила після успішних боїв з турками під Хотином приходить до пораненого гетьмана Петра Сагайдачного, щоб назавжди зректися козацької шаблі.

Не крови, не ворожнечі між людьми і народами, цієї щоденної данини часові, а любови, найвищого закону вічности, прагне його душа...

І гетьман мовив так: „Да буде!
Я шаблю – грішницю твою
Приймаю, а тобі на груди
Хреста з грудей своїх даю.
Іди! Тебе Чекає Київ,
Ждуть книги, келії, церкви,
Жде й той роздор, що душі виїв
Нам, з волі „божої" братви;
Іди, та не в печері голі,
А в школи наші на Подолі,
З'єднай нам рідні хоругви...

І він пішов. Недовга життєва дорога йому судилася, але особлива – дорога світоча українського православ'я. У 30-річному віці він прийняв чернечий постриг, а в 50-річному вже помер. Але цих двох десятиліть його церковно-організаторської і богословської праці вистачило, щоб Київ з міста міжконфесійних протистоянь і нехристиянської нетерпимости перетворився на центр православної европейської освічености й високої богословської культури.

Можна справді сказати, що сам Бог покликав П. Могилу для просвітлення тієї западницької доби – після завоювання Константинополя, світової православної столиці, турками-мусульманами, після тяжких несправедливостей щодо православних християн з боку Польської католицької держави, після швидкого розповсюдження на українських землях протестантизму і рішучої реакції на нього з боку католицтва, зокрема у формі ордену єзуїтів, після після болючої Берестейської унії, котра, замість вивести православ'я на дорогу єдности, поглибила розкол серед українців, після дискусій і сварок серед духовенства, котре в тому вирі суперечностей само не знало, на яку ногу ступити – згадаймо хоч би духовне і світоглядне борсання Мелетія Смотрицького, котрий з полум'яного оборонця православної віри зробився не менш полум'яним оборонцем унії, з'єднання з Римом.

Словом, тодішня Україна потребувала людини, котра не шаблею, а хрестом і Христовим миром змінила б гнітючі, реґресивні обставини, змінила б ставлення українців один до одного і до спільного життя.

Першим у ченцеві Києво-Печерської лаври П. Могилі цю здатність до великих завдань побачив Владика відновленої православної Київської метрополії Іов Борецький.

Ніби передчуваючи, що треба поспішати, Митрополит домігся обрання П. Могили Архимандритом Лаври. І саме П. Могила зробив цю посаду впливовою не тільки в церковному, але й у загальносуспільному житті України. Якби не висока освіченість архимандрита, не знання мов, не його ґрунтовна обізнаність з іншими релігіями, він напевно загубився б у безплідному протистоянні між консерваторами і реформаторами, котре розгорілося після смерти Митрополита І. Борецького.

П. Могила з мужністю, котру зберіг від своїх козацьких битв, став над конфесійним поділом, розуміючи, що тільки через освіту можна залікувати рани минулого. Він засновує Лаврську школу, за власний рахунок вишколює за кордоном її учителів, відтак об'єднує Лаврську і Києво-подільську братську школи, й це приводить до заснування Києво-Могилянського колеґіюму з 11-річною програмою навчання, рівень якого вже з перших кроків став відповідати рівневі найкращих вищих шкіл Речі Посполитої.

Вже як Митрополит, П. Могила засновував і швидко розвивав братські школи по всій Україні, й нині маємо свідчення від багатьох чужоземців, що в середині XVII ст. у „країні козаків" практично усі чоловіки і майже всі жінки були письменними. Ці разючі очевидні зміни дозволили П. Могилі домогтися від короля Владислава IV тих самих прав для Православої Церкви, якими користувалася Православа Церква, з'єднана з Римом.

Києво-Печерська лавра за П. Могили стала одним з найвидатніших у Східній Европі центром книгодрукування. Тут побачили світ важливі полемічні твори, спрямовані на захист православ'я, а також фундаментальні богословські праві самого Митрополита – „Євхологіон, або Молитвослов, или Требник", Короткий катехізис", „Літос" і особливо цінне„Православне сповідання віри", схвалене на Церковному Соборі у Києві 18 вересня 1640 року.

Той собор був дуже гарячий: одні його учасники вітали нове розуміння православної догматики, інші закидали авторові знадмірну симпатію до католицизму, але в цілому собор прийняв концептуальні позиції оновленого православного богослов'я Митрополита П. Могили.

У березні 1643 року „Православне сповідання віри" схвалили Константинопольський, Александрійський, Антіохійський та Єрусалимський патріярхи.

П. Ч.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Роздуми про молитву Патріярха

Молитва, яку виголосив Патріярх Київський і всієї Руси-України Філарет на День Незалежности України, була надзвичайно знаковою. У ній підкреслено провідне місце Бога в житті українського народу і української держави, про що постійно забувають і українські патріоти, і можновладці, і пересічні громадяни.

Бог дав кожному народові свою землю і, відповідно, українському народові дав Україну, а для того, щоб народ процвітав, дав вчення про спасіння – християнську віру і мудрих провідників, як можновладців, так і людей духовного сану.

З часом народ виявив непослух Богові, через що і втратив свою незалежність, був поневолений іншими народами. У своїх стражданнях український народ все ж таки зберігав надію на Бога та Його милосердя. Тому Господь, зглянувшись на це, дарував українцям державність.

Залишилась потреба покаяння перед Богом. Тільки після смирення і покаяння можна звертатися до Творця з проханнями за провідників суспільства, щоб Господь дав їм мудрість і щоб вони сумлінно і відповідально виконували покладені на них обов’язки.

Окремо стоїть прохання за багатих людей, щоб вони не вважали отримані статки своїми, а зрозуміли, що це скарби Господні, які Бог дав їм в тимчасове користування, тож заможні люди повинні розумно користуватися тим багатством, враховуючи інтереси й інших членів суспільства.

Актуальним є прохання за нашу українську мову. Господь дав кожному народові свою мову для того, щоб на ній проповідувалося Слово Боже. Тож народ повинен шанувати, плекати свою мову, а забуття її, нехтування нею є гріхом перед Господом.

І мабуть, найважливішим є прохання за єдність українського народу, щоб українці стояли перед Богом, як єдине ціле.

Молитва Патріярха Філарета охоплює ті найважливіші проблеми, які існують в українському суспільстві і які заважають суспільству розвиватися.

о. Ігнатій (Воловенко),
Донецьк

Праці Патріярха Мстислава вже готові до друку

На численні запити членів Українських Православних Церков в США та в Україні, що сталося з обіцяним ще в 2002 році збірником праць Владики Мстислава, повідомляємо, що редколеґія закінчила свою працю та в 2009 році передала рукопис голові Консисторії Української Православної Церкви (УПЦ) в США Владиці Антонієві.

Рукопис охоплює творчу діяльність Патріярха Мстислава від 1950-го до 1992 року. Матеріяли оформлені в трьох окремих томах: перший віддзеркалює його працю як голови Консисторії (редактор д-р Анатолій Лисий); другий – його діяльність як Митрополита УПЦ в США та Української Автокефальної Православної Церкви (УАПЦ) в діяспорі (редактор мґр. Микола Вірний-Француженко) та третій – його перебування на становищі Патріярха Київського і всієї України (редактор д-р Юрій Криволап).

Згідно з попереднім домовленням з Консисторією, праця мала появитись в 2010 році під патронатом УПЦ в США, в 20-ту річницю Всеукраїнського Собору УАПЦ в Києві (5-6 червня 1990 року) та обрання на ньому Владики Мстислава Патріярхом Київським і всієї України.

Редколеґія щиро дякую всім людям доброї волі, які щедро відгукнулись на її заклик в 2002 році та надсилали фотографії й інші матеріяли, пов’язані з діяльністю Владики Мстислава протягом вище згаданих років. Багато з них було використано в тритомнику, решта передана до патріяршого архіву при УПЦ в США.

Надалі з усіх всі питань, пов’язаних з виходом тритомника, просимо зацікавлених звертатись безпосередньо на адресу голови Консисторії: His Eminence Archbishop Antony, President, Consistory of the UOC of the USA, P.O. Box 495, South Bound Brook, NJ 08880.

д-р Юрій Криволап,
головний редактор тритомника праць Патріярха Мстислава,
Київ

„Який хаос: відродження держави“...

Нехай простить Олександер Олесь таку парафразу рядка його хрестоматійного вірша „Яка краса: відродження країни!“. Але вона підходить до теми цього допису.

Тими днями українці на Батьківщині і в діяспорі відзначили врочисто чергову річницю проголошення державної незалежности України. В Україні відлік цієї вікопомної події починають датою 24 серпня 1991 року, коли Верховна Рада проголосила Акт незалежности України.

Західня українська діяспора, охоплена ейфорією у зв’язку з цією подією та ухваленою 16 липня 1991 року Декляраціею про державний суверенітет, як також у зв’язку з проведеним 1 грудня 1991 року всеукраїнським референдумом на підтримку незалежности України – раптово припинила довголітню практику щорічних урочистих відзначень державної незалежности й соборности України, проголошених на Софійській площі Києва 22 січня – відповідно в 1918 і 1919 роках, і також почала святкувати 24 серпня як дату проголошення незалежности, якій, згідно з таким ліченням, цього року виповнилося всього 19 літ.

І з цього дня також датується хаос навколо питання: скільки насправді років українській незалежності? Як виявляється тепер, все це через помилку творців тексту цього Акту, які у поспіху пропустили одне слівце: ВІДНОВЛЕННЯ.

Ось що пише про це в київській газеті „День“ від 26 серпня ц.р. професор Володимир Василенко*, автор первісного тексту цього Акта:

„Ухвадений Верховною Радою Акт проголошення незалежности України насправді був Актом відновлення української державної незалежности та знаменував собою підсумок реалізації одвічних і природних прагнень української нації жити у незалежній соборній державі.

Попри очевидну історичну значимість, закономірність і леґітимність відновлення незалежности України не вщухають спроби переконати українців у тому, що незалежність на Україну „впала з неба”, відбулася випадково і виключно внаслідок невдалого державного перевороту в Москві, що стався у серпні 1991 року. Така інтерпретація історії має слугувати арґументом на користь поширеного серед російського політикуму і суспільства переконання, що поява на карті світу України як незалежної держави є історичним парадоксом і аномалією, що зникне після повернення цієї тимчасово втраченої частини „русского міра” до Росії...“.

Професор В. Василенко продовжує:

„Отже, теза про українську незалежність, що просто „впала з неба”, є не обивательським просторікуванням невігласів від історії, а ідеологемою, яка свідомо використовується як інструмент культивування в українському середовищі комплексу меншовартости, нав’язування українцям російських імперських стереотипів думання, спотворення національної свідомости. Той факт, що цю ідеологему повторюють і деякі українські політологи і політики, не надає їй більшої переконливости і не робить чести її озвучувачам.

Неупереджена аналіза свідчить, що ухвалений 24 серпня 1991 року Акт проголошення незалежности України був не одномоментною випадковою подією, а результатом і етапом напруженої боротьби українців за відновлення національної державности у новітній період сучасної історії“, – підкреслює професор В. Василенко.

Отож одне опущене через ненавмисну неуважність слово „відновлення“ спричинило весь хаос навколо фактичного періоду існування незалежности України.

Оскільки сучасний – по суті неукраїнський – уряд України, зокрема його міністер освіти й науки Дмитро Табачник, швидкими темпами русифікує і підпорядковує Росії українську інтелектуальну й історичну сфери, – настав час, щоб нарешті вітчизняні та діяспорні історики і політоги взялися до ґрунтовного і всебічного вивчення життєво важливої теми державної незалежности України.

Роман Ференцевич,
активний учасник Помаранчевої революції на Майдані в Києві у грудні 2004 року,
Александрія, Вірджінія

** Біографічна довідка: Василенко Володимир Андрійович – доктор юридичних наук, професор, суддя міжнародного трибуналу стосовно колишньої Югославії. Народився 16 січня 1937 року у Києві. В 1991-1993 роках – член Консультативно-дорадчої ради при Президії Верховної Ради України. Надзвичайний і Повноважний Посол України, посол з особливих доручень Міністерства закордонних справ України, Заслужений юрист України.*

День Незалежности України відзначили закордонні громади

ПАРМА, Огайо

Василь Романчук

22 серпня в усіх українських храмах Великого Клівленду було відслужено Молебень за Україну. А по полудні, з хоругвами і національними стягами у святкових вишиваних строях, зібралася громада Парми на освячення майбутнього „Парку української спадщини", що навпроти катедри св. Йосафата.

Зібрання розпочали ведучі програми Роман Федьків і Марія Квіт-Флин. Вони тепло привітали громаду Парми з урочистим освяченням ділянки, де буде в наступному році облаштований український парк, котрий, як і „Україн-

(Закінчення на стор. 11)

Урочиста хода в „Українському селі". *Фото: Василь Романчук*

Виступає хор „Дніпро".

Духовенство українських церков на чолі з Владикою Іваном Бурою освячує майбутній парк.

СЕЙНТ-ПОЛ, Мінесота

29 серпня на честь 19-ої річниці Незалежности України заходами парафіян Української православної церкви св. Катерини після Служб Божих у церквах українська громада зустрілася у павільйоні Снейл-Лейк-Парку в Шорв'ю, над мальовничим озером.

Крім парафіян церкви св. Катерини, на свято прибули парафіяни Української православної церкви св. Михаїла та св. Юрія, Української католицької церкви св. Константина в Мінеаполісі, інших українських церков, інші українці штату Мінесота – близько 200 осіб.

Погода була чудова. Українці помолилися за Україну і гарно провели цей день.

Настоятель церкви св. Катерини о. протоєрей Петро Сівко поблагословив страви, які приготувало Сестрицтво церкви св. Катерини. В приготуванні столу брали участь Ніна Хоревич, Борис Галенко, Татяна Кін-Хоревич, Наталя Павлова, Тамара Павлова, Марина Зубцова, Олексій Павлов, Боб Моріс, Іван Сидоренко, Алла Христич, Оленка Верезовська, Олекса Павленко, Аня Остапчук, Олег Остапчук та інші.

На святі грала місцева оркестра „Українські селянські музиканти – Василь і Марія Сельчуки та інші музики з Мінеаполісу. Також грав на баяні і співав разом з музикантами дириґент церковного хору Олекса Христич.

Багато людей були вдягнені у вишиті українськими узорами сорочки, блюзки та сукні, а деякі мали на собі жовтий з блакитним одяг, символізуючи українські національні кольори в це патріотичне свято.

Для дітей були привезені ігри, як, наприклад, велика надувана повітрям жовто-синя хата, всередині якої вони енерґійно вистрибували. Також забавляла дітей учителька недільної школи Ліда Мірза.

У льотерії, проведеній, щоб допомогти з витратами на цей пікнік, люди виграли цукерки, вишиті подушку і рушник, українське намисто, дитячу енциклопедію „Україна" та інші речі. Льотерію провели Віталій Полозун та А. Христич.

За похідним вівтарем о. протоєрей П. Сівко та о. протоєрей Євген Кумка – настоятель Церкви св. Михаїла та св. Юрія в Мінеаполісі відслужили Молебень за Україну.

Христи обох церков та багато присутніх заспівали молитви та гимн „Ще не вмерла Україна". Під час Молебню діти тримали прапори. Місцева українська співачка Вікторія Кантер заспівала декілька патріотичних та народних українських пісень сольо та разом з О. Христичем.

Далі почалися танці.

Заплянувала цей пікнік Люба Левицька, культурно-освітний референт Церкви св. Катерини, хоч сама вона у святі не брала участи, бо поїхала в Україну в справах допомоги українським православним семінаристам Івано-Франківської области, Вона є директором заснованого її батьками Українського православного семінарійного фонду ім. о. д-ра Володимира та паніматки Галини Левицьких.

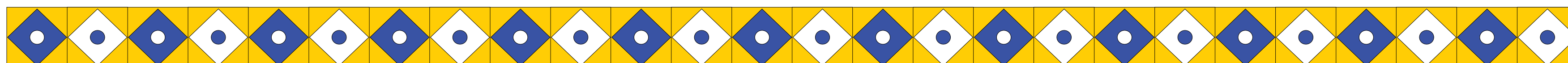
Мая Грегорет

Священики о. протоєрей Петро Сівко та о. протоєрей Євген Кумка відслужили Молебень за Україну. *Фото Олег Грегорет*

Українці в Снейл-Лейк-Парку під час пікніка, присвяченого 19-ій річниці Незалежности України. *Фото: Олег Грегорет*

Звертайтеся до Кредитівки Самопоміч Нью Йорк
щоб здійснити ваші мрії стати домовласником...

Тепер найкращий час -
ціни на нерухомостях падають,
а відсотки та умови на мортґеджах найвигідніші!

3.50%*

5-ти річний змінний відсоток -
30-ти річний термін

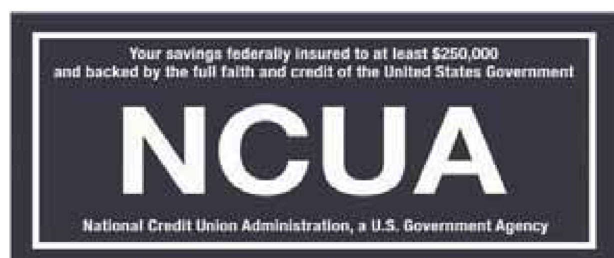
SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

На службі членам та громаді від 1951-го року!

Головне бюро: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251
E-mail: Info@selfrelianceny.org; Website: www.selfrelianceny.org
Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

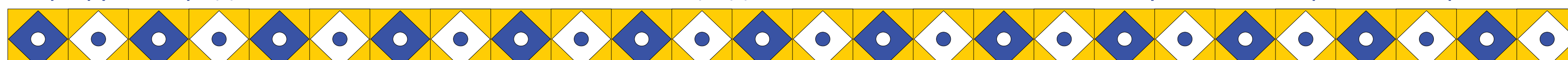
Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6325 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636
UNIONDALE: 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097
ASTORIA: 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458
LINDENHURST: 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплачення позички; 360 місяців до сплати; $1,000 позичка коштує $4.49 в перших 5-ох роках.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Перебування президента СКУ Євгена Чолія в Естонії

ТАЛЛІН, Естонія. – 24-26 серпня президент Світового Конґресу Українців (СКУ) Євген Чолій у супроводі голови Конґресу українців Естонії Віри Коник відвідав українські громади у Таллінi, Маарді та Нарві.

24 серпня президент СКУ взяв участь у Молебні за Україну в Українській греко-католицькій церкві Матері Божої Триручиці та в концерті, присвяченому Дню Незалежности України, де виголосив доповідь. Цього ж дня він зустрівся з В. Коник та обговорив проблеми громадського життя 29 тис. українців Естонії.

25 серпня Є. Чолій мав офіційну зустріч з депутатами парляментської групи „Естонія-Україна" Сільвером Мейкаром, Юрі Тамом та Маті Райдма у приміщенні Естонського парляменту, під час якої ознайомив їх з діяльністю СКУ, подякував за визнання Голодомору 1932-1933 років в Україні геноцидом українського народу.

У Посольстві України в Естонії Є. Чолій мав офіційну зустріч з радником Володимиром Решетняком та іншими дипломатами, після чого оглянув Центр української культури. Є. Чолій мав зустрічі з представниками Міністерства культури, Естонського Фонду інтеґрації „Наші люди", представниками Конґресу українців Естонії.

26 серпня президент СКУ побував на зустрічі з українською громадою міста Маарда, яку організовало Українське культурно-просвітнє товариство.

26 серпня у Нарві Є. Чолій побував на міському цвинтарі, де поховано близько 1,000 осіб, репресованих радянським режимом у 1945-1955 роках, серед них – 700 українців. Є. Чолій ознайомився з роботою хору „Родина", вокального ансамблю „Калина" та недільною школою.

Світовий Конґрес Українців

Президент Світового Конґресу Українців Євген Чолій (другий праворуч) серед українців в Центрі української культури в Таллінi.

Молебень за український народ служить у Таллінi о. Володимир Палієнко.

Доброчинний концерт на допомогу сиротам в Україні

ТРОЙ, Ню-Йорк. – Сестра Марія-Бернарда Аркатин, чину св. Василія Великого, вже 18 років відвідує сиротинці в різних частинах України, привозить дітям тістечка, іграшки, ліки. З допомогою благодійної організації „Лицарі Колюмба" доставила дітям 1,000 підручників з біблійної історії.

Щоб допомогти їй у дальшій праці, приятелі й прихильники сестри Бернарди організовують доброчинний концерт з участю скрипаля-віртуоза Василя Популюка та танцювальної групи „Зорепад" під проводом Петра й Адріяни Філів.

Ведуча програми – Ліда Кульбіда, коментатор новин на 10-му каналі (WTEN). Концерт відбудеться в суботу, 23 жовтня, о 7-ій год. вечора в Troy Savings Bank Music Hall.

„Ми, члени малих громад Трою, Коговзу й Вотервліту, спільними силами збільшимо успіх місії сестри Бернарди в 2011 році. – заявила Анна Павлів-Маріяні, член парафії Української католицької церкви свв. Петра і Павла в Коговзі та одна з організаторів імпрези. – Запрошуємо всіх приїхати до нас, оглянути осінні краєвиди, відвідати столицю штату, музеї, а ввечорі прибути на цей особливий концерт".

Аня Задерей, парафіянка Української православної церкви св. Миколая в Трою, яка недавно приїхала з України, з сумом пригадує тяжкі умови життя в сиротинці її рідного міста Феодосії, посилає туди найбільш потрібні дітям речі й закликає всіх допомогти сиротам. Парох Української католицької церкви св. Миколая в Вотервліті о. Михайло Мищук теж заохочує до участи в концерті.

Сестра Бернарда (зліва) серед вихованців дитячого будинку в Мукачеві на Закарпатті.

Сестра Бернарда розпочала щорічні подорожі милосердя після автомобільної аварії, коли вона чудом врятувалася і вирішила все життя робити добро.

В Україні сестра Бернарда зустрічала дітей з великими фізичними недомаганнями. Від лікарів в Америці вона привезла медичні прилади і подбала про лікування, за яке батьки не могли заплатити.

Одна дитина одержала підсилювач слуху і вперше почула голос своїх близьких. Хлопчикові без рук привезли комп'ютер, на якому він працює пальцями ніг і творить чудові картини. В одному сиротинці, де понад 100 дітей, дістали пральну машину.

В цьому році сестри-василіянки відновлюють старий будинок в Запоріжжі, де відкриють перший сиротинець сестер цього чину в східній Україні.

Прилучіться до шляхетної справи, прийдіть на концерт, щоб підтримати сестру Бернарду й насолодитися українською музикою й танцями. Ціни квитків – 25 і 30 дол. для дорослих, 15 дол. для дітей до 17 років.

Квитки можна набути на інтернет-сторінці Troy Savings Bank Music Hall: www.troymusichall.org або зателефонувати на число (518) 273-8945.

За докладнішими інформаціями про концерт чи пожертви на Фонд сиріт св. Миколая просимо звертатися до членів комітету свята Анни Павлів-Маріяні (електронна пошта: annapawliw@yahoo.com, тел.: (518) 235-5951, Ані Задерей – тел.: (413) 329-7943, Миколи Філя – тел.: (518) 785-7596.

Ольга Кухар-Андерсон

Сироти радіють подарункам від сестри Бернарди.

Зустрічі з видатними меценатами

ЧИКАҐО. – Про родину Воскобійників розповідають леґенди. Насправді вони заслужили собі на це, увібравши у серця найкращі традиції української землі, серед яких – меценатство, як спосіб дбання про культуру, мистецтво та освіту. Коли йдеться про сучасне українське меценатство у світовому вимірі, то у першому ж ряді прізвищ знайдемо Воскобійників.

Це вони, уродженці Полтавщини та Січеславщини Олексій та Галина, своєю мудрістю і щедрістю сприяють розвиткові української культури та науки.

З Українським Національним Музеєм в Чикаґо родину Воскобійників пов'язує щира приязнь. От і 29 серпня славне подружжя завітало до музею, ознайомилося з новими експонатами. Дорогих гостей вітали президент музею Ярослав Ганкевич, віце-президент Лідія Ткачук, архівар Михайло Климчак, куратор Марія Климчак.

У травні цього року в нашому музеї відбулася презентація книжки спогадів Олексія Воскобійника „Повість моїх літ", тоді меценатська родина пожартвувала тисячу долярів на програму майбутніх презентацій актуальних видань і літературно-музичних читань. Тоді ж присутні на тій зустрічі мали нагоду почути більше про щоденне життя цього леґендарного подружжя. Вони проживають у місті Бока Ратон на півдні Фльориди. Господар – у минулому відомий будівельник, удостоєний особистої похвали від Президента США; його дружина – майстриня дизайну, колекціонує твори мистецтва.

Родина Воскобійників уже довгі роки фінансово підтримує розвиток україністики у Гарвардському університеті, у 1988 році пожертвувала 100 тис. дол. на відкриття і діяльність Українського студійного центру в Пенсильванському університеті, крім того надає 1.5 млн. дол. на навчання в США українських студентів.

В успішності родинного підприємництва велика заслуга Г. Воскобійник. Вона також відома своїми ефективними проєктами сприяння освітньо-культурному життю українців у діяспорі, опікою над сиротинцями та дитячими інтернатами в Україні.

Приватна дизайнерська студія „Helen Woskob" зберігає у своїх фондах та експонує на виставках твори видатних українських митців Олександра Архипенка, Миколи Глущенка, Якова Гніздовського, Віктора Зарецького, Олександра Івахненка та інших.

Ця остання зустріч у музеї відбувся у рамках відзначень Фундацією ім. Івана Багряного 35-ліття своєї діяльности. Фундацію імені І. Багряного засновано в 1996 році, до 90-річчя письменника. Г. Воскобійник – активна діячка Фундації; завдяки її підтримці в Україні здійснено ряд проєктів в галузі культури, книговидання.

Марія Климчак,
куратор Українського
Національного музею

Під час зустрічі в музеї (зліва): президент Українського Національного Музею в Чикаґо Ярослав Ганкевич, віце-президент Лідія Ткачук, Галина Воскобійник, Олексій Воскобійник, куратор Марія Климчак, архівар Михайло Климчак. *Фото: Сергій Козак*

ПАРМА, Огайо...

(Закінчення зі стор. 8)

ське село", стане ще одною оазою українства на терені Огайо.

Молебень і обряд освячення ділянки майбутнього парку здійснив Владика Іван Бура у супроводі духовенства українських храмів різних конфесій і представників інших церков. Промову виголосив Владика І. Бура, в якій згадав про покоління, що виборювали незалежність і волю України.

Далі виступив настоятель Українського православного катедрального собору св. Володимира о. Іван Наконечний, який був ініціятором відкриття в Пармі „Українського села". Духовний гимн „Боже Великий, Єдиний" прозвучав у виконанні хору „Дніпро" і всіх присутніх.

З вітальними словами до присутніх звернулися новообраний голова Українських Злучених Організацій (УЗО) Огайо Ігор Дячун і голова міської ради Парми Чарльз Джерман. Він і посадник міста Дін Де Піеро докладають чимало зусиль, аби українські еміґранти почувалися в Пармі як на рідній землі. Ч. Джерман щиро подякував українській громаді за її вагомий вклад у розвиток міста і запевнив, що міська влада й надалі допомагатиме і сприятиме українській спільноті в усіх її добрих намірах.

Молитву за Україну виголосив пастор Першої української євангельсько-баптистської церкви Віктор Пилипчук. І знову пролунала пісня „Боже, благослови Америку", яку заспівали сестри Катерина Головчак-Ґросо і Анна Головчак-Оріті.

Відбулася святкова хода до Катедрального собору св. Володимира в „Українському селі". Попереду йшли ветерани в одностроях з державними прапорами США і України. Свято продовжувалося в Культурно-освітньому центрі собору св. Володимира.

Присутні в залі заспівали гимни США та України при фортепіянному супроводі Марії Іванків.

Ведуча програми Христина Скабик попросила до відкриття зібрання уступаючого голову УЗО Огайо Василя Ліщинецького, який привітав громаду зі святом і надав слово для вітання Ч. Джерманові. В. Ліщинецький представив громаді новообраного голову УЗО І. Дячуна, який виголосив доповідь про головні етапи історії Української держави і нинішню ситуацію в Україні у зв'язку з приходом до влади недемократичних проросійських сил.

Мистецьку програму, яку вела Х. Скабик, розпочав недавно зформований при Українській православній церкві св. Трійці Київського патріярхату чоловічий квартет „Байда" у складі Любомира Якимова, Михайла Катрича, Ігоря Гниди та Петра Стойкова, які чудово виконали чотири пісні, а музичний керівник квартету Володимир Андрусишин віртуозно виконав інструментальний твір на баяні.

З великим надхненням продеклямувала вірш Володимира Квітневого член управи УЗО Віра Іваницька, зачарувала присутніх ніжним голосом Мирося Стефанюк, яка під акомпаніямент своєї матері піяністки Стефанії Стефанюк заспівала дві пісні. Твори на слова і музику українця-еміґранта Ігоря Олійовського зі свого нового альбому представили Володимир Сироїжка і його син Назарій.

Далі був виступ відомого далеко за теренами Америки хору „Дніпро". 50 років плекав його і довів до вершини мистецької слави композитор і диригент Євген Садовський. Нині цей колектив під орудою Оксани Боднарчук і концертмайстра Лариси Логан примножує славні традиції хору. Солісти хору – Людмила Зоневадель, Анна Келлер, Соломія Стахів, Любомир Якимів та І. Гнида. Завершальним акордом свята став у виконанні хору духовний гимн „Боже Великий, Єдиний..."

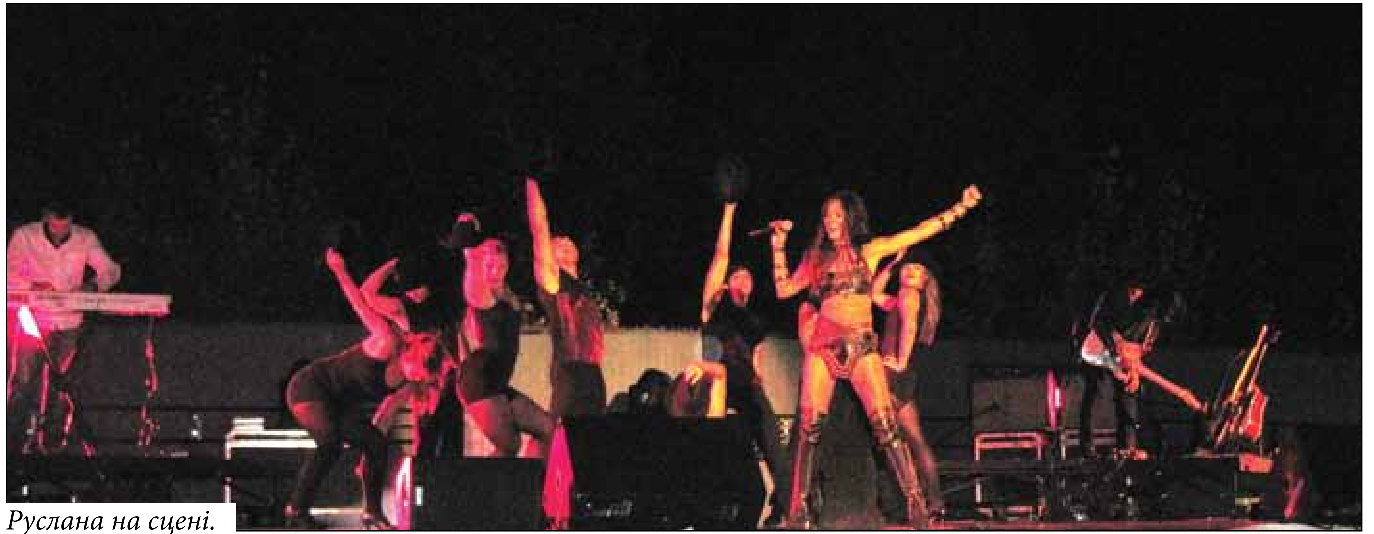
Руслана повернулася на Союзівку з благодійним концертом-бенефісом

(Закінчення зі стор. 1)

Дек", на танцювальних площах серед мальовничих краєвидів оселі.

Танцювальна забава у „Веселці" з обов'язковою „Коломийкою" виглядала як окремий концерт. Союзівка була переповнена. Усі зупиняли для розмов своїх знайомих, спілкувалися у кімнатах, відвідували басейн, тенісові та плавацькі змагання і, звісно, смачні частування.

Добрий стан української громади можна було відчувати впродовж усього вікенду. Було видно, що Союзівка дає українській громаді, незалежно від віку людей, багато можливостей для ділових зустрічей і повноцінного відпочинку.

Руслана на сцені.

Представники Українсько-американської федеральної кредитової спілки „Самопоміч" Михайло Козюпа (перший зліва) і Ярослав Завійський з Русланою (в центрі) і Анною Козюпою після вручення Українській Народній Фундації на Союзівці 5,000 дол., які подарувала Фундація „Самопоміч" при цій кредитівці.

Президент Українського Народного Союзу Стефан Качарай (зліва) з віце-консулом України в Ню-Йорку Костянтином Вороною і його дружиною Олею.

Танцюристи ансамблю „Сизокрилі" зустрілися на Союзівці з гуртом Руслани.

Руслана дає автограф Орестові Темницькому.

Руслана серед молодих шанувальників її таланту.

Софійка Коваль дістала автограф Руслани.

Руслана (в центрі) і провідники ансамблю „Сизокрилі" Крісі Іжак (зліва) та Анна Богачевська -Лонкевич.

Ведуча концерту Ліда Кульбіда (перша зліва) з друзями.

Юрій і Аніса Мицаки, які пожертвували 5,000 дол. для Української Народної Фундації на Союзівці, з Русланою (в центрі).

Головний управитель Союзівки Нестор Паславський (зліва) і ведучий бенефісу Орест Кизик.

Організатори свята на Союзівці Оксана Тритяк (зліва) і Рома Лісович.

Гості відзначили закінчення літа на „Тікі Дек".

Давні приятелі зустрілися на святі.

Друзі разом відзначили на Союзівці День праці.

Руслана і її гурт прощаються з Союзівкою.

Фото: Дмитро Соколик

УПРАВА
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК У США

висловлює щиру подяку всім доброчинцям та членам, які надіслали пожертви в знак пам'яти друзів та рідних, що відійшли, і тим підтримали наукову та видавничу працю Академії. Поданий нижче список включає суми, отримані на протязі року,від липня 2009 р. до липня 2010 р.

СВІТЛОЇ ПАМ'ЯТИ РІДНИХ ТА ДРУЗІВ:

- **У світлу пам'ять Олекси Біланюка**
  - від Марії та Ігоря Гайдів $100.00
  - від Романа Ференцевича 100.00
  - від Богданни та Володимира Інатківських 50.00
- **У світлу пам'ять Михайла Корчинського**
  - від Володимира Бойковича 500.00
  - від Івана Кочана 200.00
  - від Caroline and Kenneth Zenkevich 100.00
  - від Silva Roseanne 60.00
- **У світлу пам'ять матері Антоніни Кулик**
  - від Ади Кулик, на фонд Володимира Міяковського 2,000.00
- **У світлу пам'ять Марії Лавріненко**
  - від Павліни Побігушки-Зенюк, на фонд Юрія Лавріненка 200.00
- **У світлу пам'ять Ірени Мороз**
  - від Софії Вовк 100.00
- **У світлу пам'ять Анастасії Жилової**
  - від Оксани та Альберт Кіпів 50.00

У ДЕНЬ ЮВІЛЕЮ

- **У день 70-ліття Альберта Кіпи**
  - від Марти Тарнавської 200.00
  - від Володимира Лисько 100.00
- **У день 90-ліття Оксани Радиш**
  - від Оксани та Альберт Кіпів 500.00
  - від Лариса та Володимир Лисняки 200.00
  - від Ірени Кіпи-Daigle 100.00
  - від Марти Тарнавської 100.00
  - від Мотрі Мілянич 90.00
  - від Адріяна Бріттана 50.00

ЗАПОВІТИ:

- від Софії Кудрик 105,931.80
- М. Пирський (прихід з будинку) 10,000.00

ДОБРОЧИНЦІ:

Самопоміч у Нью-Йорку	5,000.00
Кухлий, Богдан	1,650.00
Кулик, Ада	1,000.00
Костюк, Теодор та Александра	700.00
Фундація Івана Багряного	500.00
Ясіннік, Єлена	500.00
Смолянський, Олесь	450.00
Карк, Іван	400.00
Корчинський, Михайло	300.00
Трухлий, Василь	300.00
Шафовал, Микола	300.00
U Net TV	300.00
Ґермак, Орися та Богдан	250.00
Лімонченко, Валентина	250.00
Ничай, Степан	250.00
Петришин, Володимир	250.00
Самопоміч, SUMA FCU Yonkers	250.00
Тимків, Тамара та Степан	250.00
Боженко, Святослав	200.00
Гипак, Ольга	200.00
Коропецький, Іван	200.00
Кохан, Іван	200.00
Лешко, Алла та Ярослав	250.00
Мандзій, Андрій	200.00
Матула, Олена та Петро	200.00
Міщенко, Михайло	200.00
Фараонів, Олена	200.00
Янчишин, Юрій	200.00
Марків, Богдан	150.00
Решетар, Іван	150.00
Байлак, Анна та Роман	100.00
Богачевська-Хомяк, Марта	100.00
Галів, Микола	100.00
Гурський, Петро	100.00
Данко Осип	100.00
Дзядів, Ольга та Андрій	100.00
Заковоротний, Іван	100.00
Ільницька, Ніна	100.00
Лисняк, Лариса та Володимир	100.00
Лобачевська, Оксана	100.00
Ковальський, Мирослава	100.00
Комілевська, Діма	100.00
Крамаренко, Марія	100.00
Котляр, Раїса та Петро	100.00
Кузьмич, Валентина	100.00
Мороз, Осип	100.00
Мостович Леонід	100.00
Олексин, Іван	100.00
Перейма, Марта	100.00
Петрів, Катерина	100.00
Процик, Анна	100.00
Рудницький, Лев	100.00
Cign Foundation	100.00
Фізер, Марія	100.00
Фішер-Слиш, Марія	100.00
Білінський, Ярослав	75.00
Кицюк, Марія та Ярослав	75.00
Ашер, Оксана	50.00
Бринь, Оксана	50.00
Геврик, Тит	50.00
Герлігі, Патриція	50.00
Гольден, Петро	50.00
Демидович, Христина	50.00
Дика, Дарія	50.00
Долинський, Адріян	50.00
Доліба, Микола	50.00
Єфимова, Надія	50.00
Зєлик, Мирон	50.00
Качор, Богдан	50.00
Коваль, Наталія	50.00
Кульчицький, Юрій	50.00
Лещишин, Марія та Петро	50.00
Масник, Ігор	50.00
Мезенцев, Володимир	50.00
Мельник, М.	50.00
Мирошниченко, Мирослава	50.00
Мичковська, Любомира	50.00
Кмета, Надія	50.00
Козак, Андрій Та Ігор	50.00
Кривонос, Володимир	50.00
Мудрак, Мирослава	50.00
Небеж, Орест	50.00
Пазуняк, Наталія	50.00
П'ясецький, Лідія та Олександер	50.00
Савицький, Роман	50.00
Трач, Роман	50.00
Ференцевич, Роман	50.00
Черні, Алла та Юрій	50.00
Шевченко, Люба	50.00
Штогрин, Дмитро	50.00
Яримович, Михайло	50.00
Яценко, Данило	50.00
Гайові, Марія та Федір	30.00
Гусаковський, Василь	30.00
Лютер, Михайло	30.00
Андрусяк, Марія	25.00
Бриньовська, Олександра	25.00
Ґелета, Богданна	25.00
Іллюк, Зіна	25.00
Кошарич, Галина	25.00
Лимаренко, Павло	25.00
Поліщук, Анна та Петро	25.00
Пилипенко, Міртала	25.00
Гліб, Гаюк	20.00
Добровольська, Лідія	20.00
Валентина, Когут	20.00
Тонкошкур, Лана	10.00

Кожному зокрема, згаданому вище, висловлюємо щиру подяку за матеріяльну, а тим самим, і моральну підтримку УВАН, за розуміння важливости нашої праці, за участь у наших досягненнях. Будемо дуже вдячні за вашу щедрість у майбутньому.

THE UKRAINIAN ACADEMY of ARTS and SCIENCES in the U.S.INC.
206 West 100th Street, New York, NY 10025-5018

УКРАЇНА І СВІТ

„Нагуєвицькі читання“ – про Івана Франка і сучасну Україну

Учасники конференції в Нагуєвичах (зліва): Володимир Тренчук,Омелян Вишневський, Тетяна Біленко, Микола Драк, Микола Зиморя, Галина Грабівська, Ірина Капанайко, Петро Іванишин, Зенон Гузар, Ярослав Радевич-Винницький, Леон Литвин, Іван Матковський, Володимир Грабовський, Іван Теплий, Олег Баган, Ярослава Поліщук, Іван Пасемко, Любомир Сеник, Мирослава Іванишин, Ганна Попадинець, Ореста Хміль.

НАГУЄВИЧІ, Львівська область. – 28 і 29 серпня в історико-культурному заповіднику „Нагуєвичі“ (Будинок літератора) відбулася наукова конференція „Нагуєвицькі читання – 2010: цивілізаційні ідеї Івана Франка і сучасні виклики перед Україною й українством“ та святкові заходи, присвячені 154-ій річниці від народження І. Франка.

Підготував конференцію Оргкомітет на чолі з д-ром Петром Іванишиним – професором катедри теорії та історії української літератури Дрогобицького державного педагогічного університету ім. Івана Франка.

У конференції взяли участь науковці з Дрогобича, Києва, Львова, Маріюполя, Ольштина (Польща), Сум, Тернополя, Трускавця. Відкривши конференцію, проф. П. Іванишин надав слово старійшині „Нагуєвицьких читань“ – літературознавцеві, поетові і громадському діячеві Любомирові Сеникові. Його доповідь „Шукання повідника: Іван Франко про ролю інтеліґенції в національно-визвольному русі“ порушувала проблему, надзвичайно актуальну як для Франкових часів, так і для сьогоднішньої України.

Особливо докладно проф. Л. Сеник зупинився на праці І. Франка „Що таке поступ?“, яка побачила світ в науково-популярному тижневику „Поступ“ 1903 року. У цій праці геній І. Франка передбачив, якою трагедією для людства можуть обернутися соціялістичні теорії, котрими тоді захоплювалася Европа, а вслід за нею й Росія.

Викликів, перед якими стоїть сьогоднішня Україна, прямо стосувалися також виступи Миколи Драка – „Іван Франка про національний склад Галичини“; Тетяни Біленко – „Творча спадщина Івана Франка: культурологічний аспект“; Петра Іванишина – „Долання ґльобалізму: методологічні ідеї Івана Франка“; Омеляна Вишневського – „Суспільні процеси в сучасній Україні крізь призму Франкового „Мойсея“; Івана Матковського (Ольштин, Польща) – „Політичний досвід Івана Франка і сьогодення“; Ярослава Радевича-Винницького – „Мовно-інформаційні виклики перед Україною й українством у добу Івана Франка і нині“; Галини Грабівської –„Шевченкіяна Івана Франка на сторінках часопису „Kurjer Lwowski“): до проблеми утвердження української серед чужинців“; Зенона Гузара – „Поема Івана Франка „Леґенда про святого Маріна“: категорія жертовності“; Миколи Зиморрі – „Модель нормативного виміру перекладацького досвіду Івана Франка: естетична парадигма“; Ірини Капанайко – „Іван Франко про статус української мови“, Лесі Рязанової – „Слідами батька: оповідання Петра Франка „Махнівська попівна“ на тлі його літературної спадщини“.

Автор цих рядків розповів, як відзначили 154-ту річницю від народження І. Франка члени київської „Просвіти“. Біля погруддя Івана Франка перед Національним академічним драматичним театром ім. Івана Франка виступили Роланд Франко, Василь Кушерець, Сергій Гальченко, Петро Осадчук, Василь Василашко, Олег Гринів, Григорій Булах, Іван Пасемко.

На „Нагуєвицьких читаннях“ І. Пасемко виступив з доповіддю про монографію двох словацьких україністів Миколи Неврлого та Мирослава Даніша „Іван Франко – життя і творчість“.

Іван Пасемко,
Національний науково-дослідний інститут українознавства,
м. Київ

Видано третій том „Червоної книги України“

РІВНЕ. – Упродовж трьох останніх років науковці усіх областей України шукали у природі для Червоної (фавна) та Зеленої (фльора) книг України рідкісні види фльори та фавни, рослинні групування (ліси, степи, водойми), які потребують охорони.

У Рівненському краєзнавчому музеї завідуючий відділом екології фітосистем, член-кореспондент Національної Академії Наук України Яків Дідух 14 серпня представив третє видання „Червоної книги“, яке у порівнянні з другим, яке вийшло у 1994 році, збільшилося на третину. Тепер у ньому 542 види тварин та 826 видів рослин і грибів. Книги про рідкісність української фльори та фавни вийшли накладом всього у 500 примірників.

Євген Цимбалюк

На Херсонщині відбулася виставка про УПА

На виставці „УПА: історія нескорених“.

ЗМІЇВКА, Херсонська область. – У сільській школі 6 серпня було відкрито документальну виставку „УПА: історія нескорених“, на якій представлені архівні документи, летючки повстанців, підпільна література.

Зокрема розповідається про розгортання повстанської боротьби, структуру Української Повстанської Армії, Українську Головну Визвольну Раду, Романа Шухевича, український Червоний Хрест, щоденне життя повстанців та повстанські свята.

Окремий розділ виставки приурочено одностроям та нагородам УПА, жіноцтву у визвольній боротьбі, видавничій діяльності українського підпілля, закордонним рейдам УПА та боротьбі радянських спецслужб з українськими повстанцями.

Виставку підготували Центр дослідження визвольного руху та Спілка Української Молоді в Україні. Лише в перший день виставку відвідали понад 90 школярів. Експозиція була відкрита у Зміївці до 10 вересня.

„Сподіваюся, що вкладені у виставку зусилля та фонди обернуться зацікавленням молоді історією України. Адже зазвичай знання херсонців про УПА досі обмежувалися радянськими штампами. Ми ж прагнемо запропонувати людям факти“, – зазначив Олександер Шумков, координатор експозиції на Херсонщині.

Павло Подобєд

Виповнилося 100 років від дня народження о. Дмитра Блажейовського

ЛЬВІВ. – 21 серпня виповнилося 100 років від дня народження о. Дмитра Блажейовського. 21-22 серпня у Львові відбулися громадські вшанування поважаного в усьому українському світі ювіляра.

Святкування розпочалися 21 серпня урочистою академією у Львівському драматичному театрі ім. Марії Заньковецької. Під час урочистої академії були зачитані чисельні вітальні телеграми і привітання, ювіляра вітали гості, відтак відбувся великий концерт.

У неділю, 22 серпня, о. Д. Блажейовський відслужив Святу Літурґію у Лемківській церкві в Шевченківському Гаю. Разом з ним Службу Божу відправляли настоятель храму о. Анатолій Дуда і о. Ігор Ковальчук – директор Музею вишитих ікон о. Д. Блажейовського.

Це справді диво – 100-літній священик править Літурґію. Свідками та учасниками цього дива були чисельно присутні парафіяни і гості храму.

Свята Літурґія закінчилася гучним „Многая Літа" на честь ювіляра.

Після Служби Божої була освячена ікона „Софійський собор і Оранта", подарована о. Д. Блажейовським церкві.

Марта Осадца

Освячення ікони „Софійський собор і Оранта", подарованої церкві о. Дмитром Блажейовським.

о. Дмитро Блажейовський

Український герой повернувся в рідне село

Анатолій Грива,
Наказний кошовий отаман
Українського вільного козацтва

КУЛЬЧИЦІ, Львівська область. – 28-29 серпня в селі Кульчиці вже другий рік поспіль відбувся фестиваль української слави „Кульчиці-Фест".

Кульчиці – батьківщина багатьох широко відомих українських шляхетських родів, з яких походять гетьман і кошовий отаман Запорозького козацтва Петро Конашевич-Сагайдачний, гетьман Марко Жмайло, запорозький козак – герой Віденської битви Юрій-Франц Кульчицький, український правознавець, історик держави та права Володимир Кульчицький та багато інших.

Перша письмова згадка про Кульчиці зустрічається у привілеї князя Лева, складеному у 1282 році. Кульчиці багато століть об'єднувало два різних поселення – шляхетське та селянське. Це ще одна мало відома сторінка української історії – існування в Україні шляхетських лицарських поселень, які охороняли кордони Руси-України.

Справжньою сенсацією на фестивалі стало „повернення у рідне село" Ю. Кульчицького. Ця подія відбулася в рік, коли виповнилося 370 років з дня його народження. Ю. Кульчицький повернувся на рідну землю у вигляді пам'ятника перед будинком-музеєм, в якому розміщені експозиції, присвячені П. Сагайдачному і Ю. Кульчицькому. Скульптурний Ю. Кульчицький в козацькому однострої привітно зустрічав гостей і запрошував їх на каву.

На святі пригощали гостей Ю. Кульчицький і його дружина Марія, ролі яких виконували Ігор Сапеляк та його дружина Ирина, які знімаються у цих образах у художньо-документальному фільмі „Два дні, що змінили світ".

Барельєф Юрія-Франца Кульчицького в музеї „Кав'ярня під синьою пляшкою".
Фото: Ольга Зінченко

Всі учасники фестивалю смакували справжньою віденською кавою у „Кав'ярні під синьою пляшкою", яка стала частиною музею. Вона відтворює першу в Европі кав'ярню, відкриту Ю. Кульчицьким у Відні у XVII ст. після славної перемоги над турецькою армією і зняття облоги з столиці імперії.

У 1683 році величезне турецьке військо обложило Відень. Европа опинилася під загрозою страшного вторгнення. Ю. Кульчицький, який у цей час жив у Відні, вступив до ополчення і виявив неабияку кмітливість та хоробрість у боротьбі з ворогом. Він вирушив розвідником у ворожий табір, одягнений у вбрання турецького купця.

Знаючи досконало турецьку мову і звичаї, він не викликав жодної підозри і блискуче виконав

(Закінчення на стор. 17)

В авангарді урочистої козацької ходи – молоді козаки з державними прапорами.
Фото: Ольга Зінченко

Реконструктори з Кам'янець-Подільського міського військово-історичного товариства під керівництвом отамана Олександра Заремби готуються до урочистого салюту. *Фото: Віталій Манзуренко*

Козаки Українського вільного козацтва (УВК) біля пам'ятника Юрієві Кульчицькому (зліва): Генеральний писар генерал-хорунжий Віталій Манзуренко, директор музею Богдан Сидір, голова Благодійного фонду ім. Ю. Кульчицького Ігор Сапеляк, референт Представництва УВК діяспори в Україні адміністративний сотник Ольга Зінченко, наказний кошовий отаман генерал-хорунжий Анатолій Грива, референт Львівського відділення Представництва УВК діяспори в Україні адміністративний сотник Віра Манзуренко, отаман паланки в Україні генерал-хорунжий Володимир Мусій, заступник отамана паланки УВК в США осавул УВК Богдан Кардащук. *Фото: Ігор Сапеляк*

ПЕРЕЖИТЕ І НЕ ЗАБУТЕ

Трагедія головної вулиці Києва

„Хто спалив Хрещатик у 1941 році?", – знову й знову доводиться чути це запитання, бо й через три повоєнні покоління деякі люди усе ще вважають, що це скоїли німці. 6 листопада 1943 року газета „Правда" – головний рупор більшовицької партії, заявила, що німці у 1941 році почали методично руйнувати Київ, приписуючи вибухи партизанам. У радянські часи все, що писала „Правда", не підлягало сумнівам. Цей репортаж спершу прочитали ті, хто був на радянській території, включно з киянами, евакуйованими влітку 1941 року. Та коли ця інформація у визволеному Києві дійшла до слуху тих киян, хто пережив окупацію й бачив все на власні очі, довелось владі прикусити язика, бо правда була зовсім іншою.

Читаючи „Правду", важко було збагнути, навіщо окупантам руйнувати місто, в якому вони збиралися жити. Але брати під сумнів „Правду" ніхто не смів.

Коли після 70-денної героїко-трагічної оборони Києва ворог ступив на вулиці міста, залишені диверсанти вивели з ладу водогін та електропостачання, висадили в повітря мости через Дніпро. Цю правду знали 400 тис. киян, позбавлених продовольства, води, електрики і кинуті напризволяще радянською владою.

Оволодівши Києвом, німці перш за все повитягали з будинків вибухівку разом з радіокерованими пристроями, закладеними радянськими саперами та енкаведистами. Німці розмінували будинки уряду, Верховної Ради, штабу Київського військового округу, Будинку учителя, оперний театр. Але вони не знали, що так само заздалегідь більшовиками заміновано Успенський собор та Хрещатик. Останній залишився майже безлюдним і став вибухати на п'ятий день від початку окупації.

А тепер наведемо рядки з газети „Українське слово", що виходила в окупованому нацистами Києві:

„Перший вибух хмарою диму затьмарив ясний день. Полум'я охопило крамницю „Дитячий світ", яка містилася на розі Прорізної вулиці та Хрещатика. З цього почалося. Вибух чергувався за вибухом. Пожежа поширилася уверх по Прорізній вулиці і перекинулася на обидва боки Хрещатика.

Вночі кияни спостерігали велику криваву заграву, яка не вщухала, а невпинно розросталася. Пожежу гасити було неможливо. В той час вогонь був господарем – він жер і знищував будинок за будинком. Згоріло п'ять кращих кінотеатрів, театр юного глядача, радіотеатр, консерваторія та музична школа, центральний поштамт, будинок міськради, два найбільших універмаги, п'ять найкращих ресторанів та кафе, цирк, міський ломбард, п'ять найбільших готелів („Континенталь", „Савой", „Гранд-готель" та ін.), центральна міська залізнична станція (квиткові каси), будинок архітектора та вчених, два пасажі, друкарня, Восьма взуттєва фабрика, середня школа, понад 100 найкращих крамниць.

Загинуло багато бібліотек, цікавих документів, коштовних речей. Наприклад, в Київській консерваторії згорів великий орган і щось 200 роялів і піанін. Навіть важко собі уявити і підрахувати величезні розміри цього нечуваного злочину совєтів!".

Вибухи й вогонь повністю знищили забудову Хрещатика. У боротьбі з пожежею німецькі сапери підірвали кілька будинків, аби припинити поширення вогню. Палало так, що розпечене повітря носило над пасажем покрівельне залізо, як осіннє листячко. Скільки загинуло німців і киян, ніхто й ніколи вже не дізнається… Коли догоріло, німці підірвали фасади кількох будинків на Хрещатику, які загрожували падінням та новими жертвами.

Невгамовні підпільники 1 листопада 1941 року спалили будинок колишньої міської думи, що стояв на теперішньому майдані Незалежності. За цю безглузду більшовицьку акцію наступного дня окупанти розстріляли 300 заручників. А 3 листопада злетів у повітря Успенський собор.

Залишаючи Київ на початку листопада 1943 року, німці так само вдалися до тактики „випаленої землі": згорів червоний корпус університету, колишній Інститут шляхетних дівчат, низка великих капітальних будинків.

По війні Хрещатик розчистили від руїн, забудували заново. Але поголос про руйнування Хрещатика окупантами всіляко популяризувався аж до недавніх часів. Втім, все минає, а правда залишається. Пам'ятаймо ж правду, а не „Правду". Пам'ятаймо українську історію в її українському розумінні й тлумаченні!

Дмитро Малаков,
Київ
Газета „День", 3 вересня

Руїни Хрещатика на розі з Прорізною вулицею.

Український герой...

(Закінчення зі стор. 16)

свою місію, завдяки якій вдалося скоординувати дії оборонців міста та військ, які поспішали на допомогу. До Відня підійшло польське військо короля Яна III разом з українськими козаками. Рішучою атакою кінних козацьких полків під проводом козацьких отаманів Данила Апостола та Семена Палія в критичний момент битви туркам було завдано нищівної поразки.

Добре розуміючи, яке велике значення мали хоробрість та військовий досвід козаків у боротьбі з турками, Папа Інокентій XI особисто опікувався питанням участи козацької армії у цій війні.

Вдячні віденці збиралися нагородити свого рятівника, але він замість золота і привілеїв попросив подарувати йому трофейні мішки з кавою, які ніхто не хотів брати. Тоді ще ніхто в Австрії не знав, що це за зерна. Їх вважали за корм для верблюдів.

Ю. Кульчицький отримав від імператора 300 мішків з кавою, пам'ятну срібну медаль, віденське громадянство, будинок у столиці і право на відкриття першої у Відні кав'ярні. Кожного відвідувача Ю. Кульчицький вітав лагідними словами „братчику-серденько" рідною українською мовою. Це звертання ще довгий час залишалося у говірці віденців.

У великій залі кав'ярні Ю. Кульчицького стояли дерев'яні столи і лави, що нагадували українську хату. Господар обслуговував гостей з вродливою дружиною Марією, обоє вбрані у пишний український національний одяг, чим привертали ще більшу увагу відвідувачів.

Найвища столична аристократія призвичаїлася ходити до кав'ярні Ю. Кульчицького на запашну каву і тепле гостинне слово.

Пізніше Ю. Кульчицький збудував велику кав'ярню з дерев'яними столами й лавками, яка після його смерти перейшла у спадок його нащадкам.

Зараз у Відні є пам'ятник Ю. Кульчицькому, встановлений у 1885 році. Є також вулиця Кульчицького.

Створенням фільму „Два дні, що змінили світ" (головний режисер – Дмитро Ломачук) опікується Благодійний фонд ім. Ю. Кульчицького, президентом якого є Ігор Сапеляк, та Світова громадська військово-патріотична організація українських козаків „Українське вільне козацтво", яку представляє в Чикаґо Богдан Кардащук. І. Сапеляк і Б. Кардащук – сучасні козаки з Городка – організатори та головні меценати пам'ятника Ю. Кульчицькому. До того ж І. Сапеляк став мистецькою моделлю при виготовленні пам'ятника.

ПОСТАТІ

Олександер Петлюра, брат Головного Отамана УНР

Олександер Петлюра був молодшим братом Симона Петлюри, голови Директорії Української Народної Республіки, а також Головного Отамана УНР. Народився він 29 серпня 1888 року в Полтаві, в міщанській сім'ї, й був наймолодшим з 12 дітей Василя й Ольги Петлюр. Батько володів невеликим візницьким підприємством, що складалося з п'яти-шести пар коней, і так заробляв на утримання родини, мати займалася домом і вихованням дітей.

О. Петлюра по закінченні церковної міської школи, як і брат Симон, почав навчання в Полтавській духовній семінарії. Кар'єра священика або вчителя, до чого готувала семінарія, не дуже йому імпонувала, та й на продовження навчання батьки не мали грошей, тому О. Петлюра після чотирьох кляс 1910 року вирішив вступити до російської армії. Його послали до Київської школи курсантів, яку він закінчив 1915 року і став підпоручником.

З ініціятиви незалежницьких українських діячів у Києві 18-21 травня 1917 року скликали Перший Український військовий з'їзд. Його учасники висловилися за українізацію російських підрозділів в Україні, в яких більшість становили українці.

У цьому з'їзді від Українського Військового Комітету Західнього фронту брав участь О. Петлюра, якого обрали головою Генерального військового комітету, що діяв під керівництвом Центральної Ради. О. Петлюра наважився тоді на вступ до формованої української армії. У червні 1917 року його послали до Першого полку піхоти ім. гетьмана Петра Дорошенка.

Коли наприкінці 1917 року, внаслідок суперечок у Центральній Раді й Генеральному секретаріяті, дійшло до розбіжностей думок (головно стосовно організації української армії й ставлення до центральних держав), прихильник переговорів з державами Антанти Генеральний секретар військових справ С. Петлюра подав у відставку. Це безпосередньо вплинуло на кар'єру О. Петлюри.

Як брата опозиціонера, його за наказом командувача І Українського корпусу генерала Павла Скоропадського демобілізували. Однак, він не відмовився від військової служби і на братове запрошення в січні 1918 року поїхав у Слобідську Україну, де розпочав організацію козацьких добровольчих відділів. З таким відділом під кінець січня 1918 року вирушив визволяти захоплений більшовиками Київ.

Після підписання Українською Народною Республікою 8 лютого 1918 року миру з центральними державами, обидва брати як прихильники Антанти на знак протесту відійшли від військової служби, не відмовляючись від цивільної діяльности на користь побудови Української держави. С. Петлюра працював у Союзі земств і міст, а О. Петлюра 12 квітня 1918 року став урядовим комісаром міста і району Хорол на Полтавщині. Він недовго був на цій посаді, бо вже 28 квітня генерал П. Скоропадський ліквідував республіку, закликаючи до монархічного Гетьманату Української держави.

Попри критичне ставлення до монархізму, О. Петлюра повернувся до військової служби. Гетьман П. Скоропадський був одним з прихильників створення Збройних сил України, тож були потрібні офіцерські кадри. У серпні 1918 року О. Петлюру підвищили до поручника. Але повністю можливості військової служби відкрилися перед ним після повалення гетьмана П. Скоропадського і повернення Української Народної Республіки (14 листопада 1918 року). На чолі Збройних сил України став брат С. Петлюра як Головний Отаман. Олександер хоч і не обіймав високих посад в українській армії, але завжди виконував відповідальні з військового й державного погляду завдання. У лютому 1919 року він працював зв'язковим офіцером у штабі фронту Правобережжя, а 1 квітня того самого року його перевели до гуцульського гарнізону „Гуцульський Кіш". У липні 1919 року О. Петлюра отримав звання капітана й посаду ад'ютанта при Головному командуванні військ УНР.

Навесні 1920 року в зв'язку зі змінами в польсько-українських відносинах реорганізували українську армію. О. Петлюра перейшов до Третьої Залізної дивізії. Вочевидь, на бойовій посаді служив успішніше, ніж у штабі, тому під час спільної польсько-української експедиції на Київ, у кінці квітня 1920 року, його підвищено до звання підполковника і призначено командувачем батальйону цієї дивізії.

У жовтні 1920 року, після підписання Польщею мирних угод у Ризі, українські війська вирішили самостійно продовжувати боротьбу. О. Петлюра служив у складі головних сил під командуванням полковника Павла Шандрука. Після поразки військ УНР разом з Третьою дивізією перейшов Збруч і став інтернованим у Польщі.

До 1925 року О. Петлюра перебував у таборі в Каліші, активно працюючи на культурній і суспільній ниві. Був членом Українського військово-історичного товариства, співтворцем і головою літературно-мистецького товариства „Веселка", що видавало за редакцією Євгена Маланюка й мистецький журнал з такою самою назвою.

Після приходу до влади Юзефа Пілсудського створилися можливості збільшення контингенту контрактних офіцерів української національности у Війську Польському. О. Петлюра зацікавився цією ідеєю і тому не поспішав залишати Польщу. Тим часом до нього дійшла трагічна новина: 25 травня 1926 р. в Парижі вбито брата С. Петлюру. Боляче пережив він цю звістку і з родинних обставин, і з національних.

Маючи надію на швидке отримання запрошення до військової служби, пробував, живучи в Каліші, заробляти на життя, контактував з політичним керівництвом української еміграції в Польщі, а також з заснованим восени 1926 року за згодою маршала Ю. Пілсудського штабом міністра військових справ УНР під керівництвом генерала Володимира Сальського.

Олександер Петлюра у 1921 році.

Чекаючи на відповідну посаду у Війську Польському, інтенсивно вчився польської мови, вивчав військову літературу. Як чужинцеві, для вступу до польської армії йому потрібно було отримати дозвіл президента Речі Посполитої. Він надійшов 26 січня 1928 року. Після короткого перевишколу О. Петлюра підписав контракт на довгострокову службу на посаді майора.

Зважаючи на обставини, які виникли у зв'язку з підписанням Ризького миру, а також піклуючись про власну безпеку (після братової смерти), змінив за порадою військових властей прізвище на Хорольський. Його послали до Першого полку леґіонів піхоти у Вільнюсі.

Він ретельно виконував свої обов'язки. Вже після кількох місяців служби 21 вересня 1928 року йому доручили командування батальйоном. На цій посаді він був до 4 квітня 1929 року, а потім, до 1935 року, служив там як штабний офіцер полку. 1935 року О. Петлюру послали на курс командувачів батальйонів у Центрі навчання піхоти Війська Польського в Рембертові.

Після завершення курсу він повернувся до Вільнюса й став командиром батальйону. Український генеральний штаб дав йому завдання наглядати над молодшими українськими офіцерами, прийнятими до Війська Польського.

О. Петлюра брав участь в українських національних імпрезах, зокрема з нагоди річниць смерти брата, а також урочистостях, які організовувала українська еміґрація в Польщі. Частину зароблених грошей систематично передавав на українські потреби і благодійництво. За військову службу його нагородили Лицарським Хрестом ім. С. Петлюри.

У вересневій кампанії 1939 року О. Петлюра воював на чолі свого батальйону. Йому вдалося уникнути німецької й радянської неволі.

Наприкінці 1939 року він конспіративно оселився у Холмі, де незабаром уклав шлюб з учителькою, що походила зі Станіславова (теперішній Івано-Франківськ), Ириною Вітковицькою. Вона була рідною сестрою Іванни Вітковицької, дружини його небожа Степана Скрипника, передвоєнного депутата Сейму Речі Посполитої, пізніше – Єпископа, згодом Патріярха Мстислава.

З початком радянсько-німецької війни 1941 року О. Петлюра разом з дружиною переїхав до Рівного. Переїзд відбувся з ініціятиви С. Скрипника, який у серпні 1941 року разом з письменником Уласом Самчуком, а також відомими довоєнним українським видавцем Іваном Тиктором заснував у Львові, а згодом перевів до Рівного редакцію газети „Волинь". Редакцію реорганізували у видавництво з такою самою назвою, яке, крім газети, видавало журнали „Український хлібороб" та „Орленя". Було опубліковано матеріяли на історичну, релігійну тематику, про громадське життя українців. О. Петлюра у видавництві виконував функції адміністративного керівника. 1942 року у нього народився син Володимир.

У Рівному сім'я О. Петлюри прожила до осені 1943 року. У ті часи гостра боротьба між двома фракціями Організації Українських Націоналістів – бандерівцями та мельниківцями – паралізувала громадське життя, додалася антипольська акція УПА на Волині. Зростав терор німецьких окупаційних властей.

О. Петлюру як колишнього офіцера Війська Польського підозрювали у співробітництві і з польською партизанкою, і з УПА, що в той час здійснювала антинімецькі акції. Йому загрожував арешт. На його становище неґативно вплинуло те, що С. Скрипника, тоді вже висвяченого на Єпископа, вважали супротивником ОУН, особливо бандерівського напряму.

О. Петлюра вирішив сховатися у Львові, куди виїхав разом з сім'єю в грудні 1943 року. За кілька місяців переїхав до Варшави, де мав багато знайомих і друзів.

З огляду на наближення радянського фронту, піклуючись про сім'ю, незадовго до Варшавського повстання О. Петлюра вирішив залишити Польщу і переїхав до Братислави.

Зустрівся там з українським письменником Аркадієм Любченком, який так його охарактеризував: „Був тут короткий час Олександер Петлюра (брат Симона) з дружиною і маленьким синком. Він полковник, служив як контрактний майор в польській армії. Поводиться ввічливо, просто, дещо позує. Дуже амбіційний, але загалом симпатичний і скромний. Зовні трохи подібний до брата".

Зі Словаччини разом з іншими біженцями, зокрема з Єпископом Мстиславом, а також його донькою і її чоловіком подалися до Потсдама, а потім до Офенбаху, де їх застав кінець війни в американській окупаційній зоні.

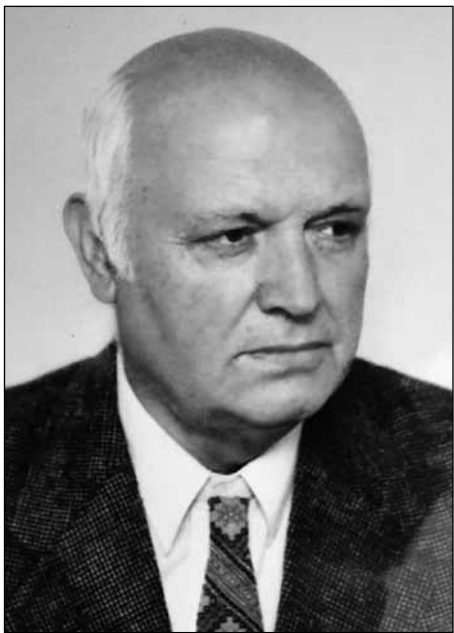
Наступними зупинками сім'ї О. Петлюри були табори для еміґрантів в Майнц-Кастелі (перебували там два роки) і Пфорцгаймі, звідки в середині 1950-их років з допомогою Архиєпископа Мстислава дісталися до Канади і оселилися в місцевості Ґрімзбі (Онтаріо). О. Петлюра працював робітником на фармі, а також співпрацював з заснованим Архиєпископом Мстиславом щомісячником „Церква і народ".

О. Петлюра помер 4 березня 1951 року. Його поховали на кладовищі в Торонто. На могилі зусиллями товаришів по зброї й української еміґрації в Канаді встановили пам'ятник у формі петлюрівського Воєнного Хреста.

Станіслав Стемпень,
директор Південно-східного наукового інституту,
Перемишль, Польща
(З газети „Слово Просвіти", Київ)

НОВИНИ ЛІТЕРАТУРИ І МИСТЕЦТВА

К. Смаль – збирач народних пісень

Заслужений працівник культури України Кузьма Смаль.

КІЦМАНЬ, Чернівецька область. – В глибинах народної пам'яті збереглося немало пісенних диво-перлин, які досі не записані і звучать лише в усній формі. Справі запису автентичного пісенного фолкльору присвятив більшу частину свого життя відомий етномузиколог і композитор, Заслужений працівник культури України Кузьма Смаль, який проживає на Буковині, в місті Кіцмані.

За 40 років своєї творчої діяльности мистець записав на Буковині, Гуцульщині, Прикарпатті, Поділлі, Поліссі, Покутті, Сіверщині, Слобожанщині, Придунав'ї та в Сучавському і Ботошанському повітах Румунії близько 7,000 пісенних творів українського фолкльору.

Частина пісень увійшла до 30 пісенних збірників, які К. Смаль видав у різних видавництвах України та Румунії. Вагомий внесок фолкльориста збагатив скарбницю української національної культури. Найважливіші книги з творчого доробку мистця – „Цвіт шовкової косиці" (Чернівці, 2004), „Пісні Буджацького степу" (Татарбунари, 2003), „Просили батько, просили мати" (Чернівці, 2005), „Співай, моя Буковино" (Букарешт, 2009) та інші.

Діяльність К. Смаля відзначена літературно-мистецькими нагородами ім. Сидора Воробкевича, Юрія Федьковича, братів Богдана і Левка Лепких, Володимира Гнатюка, Марійки Підгірянки та Дениса Січинського.

К. Смаль народився 1935 року в селі Сверже Холмського повіту Люблінської волости (Польща). В 1945 році був переселений разом з батьками в Україну. Середню освіту здобув у Дубні, а музичну – у Київському музичному училищі ім. Рейнголда Глієра та Львівській державній консерваторії ім. Миколи Лисенка.

Об'їздивши в пошуках пісенних скарбів майже всю Україну, К. Смаль переконався, що українська нація є однією з найбільш співучих у світі. 16 жовтня К. Смалю виповниться 75 років, але він повний сил і творчих задумів. Працює над книгами „Пісні з краю Роксолани", „Пісенні скарби Кіцманщини", хоче продовжити видання народних пісень, записаних з голосу відомої берегині автентичного фолкльору Західного Полісся Уляни Кот. Дві книги пісень разом з нотами з голосу цієї співачки були видані у Чернівцях, кожна з книг вміщує 150 пісень.

Фолкльорист має у своєму творчому доробку також записи маловідомих повстанських пісень, які радянська влада так і не змогла викорінити із людської пам'яті.

К. Смаль має надію, що хтось з меценатів відгукнеться і допоможе видати ще неопубліковані пісні, щоб вони залишилися майбутнім поколінням.

Наталка Білова

Соломія повернулася у Тернопіль

ТЕРНОПІЛЬ. — За право називати Соломію Крушельницьку своєю землячкою змагалися і наразі продовжують змагатися десятки міст світу – ті, де оперна співачка світового маштабу залишила свій життєвий та творчий слід. Втім, серед усіх цих претендентів однозначно домінує Тернопіль, бо саме на Тернопіллі С. Крушельницька народилася – у селі Білявинці Бучацького району; саме у Тернополі під час гімназійного навчання відбувся перший прилюдний виступ Соломії – на Шевченківському концерті.

Сув'язь С. Крушельницької з Тернополем ще більш зміцнилася. Підставою для цього стало відкриття у місті пам'ятника українці, котра ще за життя була визнана найвидатнішою співачкою світу і співати з котрою на одній сцені мали за честь Енріко Карузо, Тіто Руфо, Федір Шаляпін.

Оперну діву відтворили у бронзі такою, якою вона була у 1894 році. Саме тоді, у 22 роки, співачка залишила Тернопіль і поїхала спочатку у Львів та Київ, а потім в Італію, де здобула світову славу. Збір коштів на монумент розпочався шість років тому, а нині ідея втілилася у реальність.

Новозведений пам'ятник Соломії Крушельницькій у Тернополі.

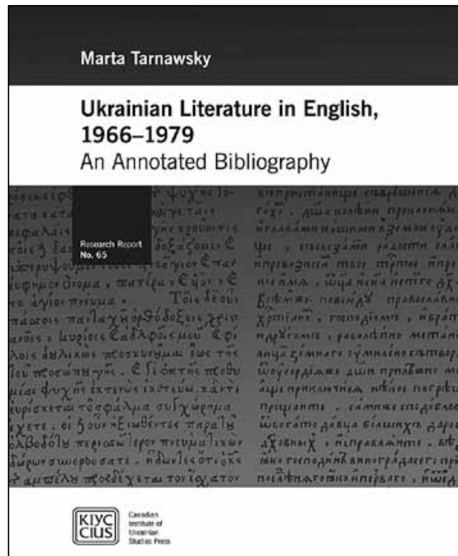
Монумент С. Крушельницькій відкрито у переддень Дня відновлення Незалежности України, адже С. Крушельницька завдяки своєму талантові прославила Україну на весь світ. І це попри те, що радянська влада вважала її „націоналістичним елементом" і тривалий час забороняла співачці повертатися на рідні терени.

Євген Цимбалюк

Бібліографію української літератури видано англійською мовою

Видавництво Канадського інституту українських студій (КІУС) опублікувало анотовану 527-сторінкову бібліографію „Ukrainian Literature in English, 1966-1979", укладену Мартою Тарнавською.

Дане видання – четверте в рамках великого бібліографічного проєкту М. Тарнавської, і є першою спробою вичерпного обліку перекладів української літератури і матеріялів про неї, виданих англійською мовою від найперших відомих публікацій донині. Фінансований з Вічного фонду інвестиційного клюбу „Козбілд", „Ukrainian Literature in English, 1966-1979" вийшов у серії дослідних звітів КІУС, присвячених важливим працям у спеціялізованих ділянках досліджень з українських студій.

Видана бібліографія зосереджена на модерній українській літературі, написаній в оригіналі українською мовою і опублікованій від 1798 року. Вона містить перелік і короткий опис книг і памфлетів, як перекладів, так і літературних праць; статтей у журналах, енциклопедіях та різних збірниках; перекладів прози, поезії й драми у журналах і антологіях; рецензій на книги в журналах і збірниках. Об'ємний загальний покажчик назв робить бібліографію зручною у користуванні.

Нині М. Тарнавська працює над наступною бібліографією, що охоплюватиме період від 1990-го до 1999 року.

Представлені в „Ukrainian Literature in English, 1966-1979" англомовні джерела та їх описи відображають складний політичний клімат свого часу: з одного боку, велика кількість радянських публікацій, що засвідчують спроби контролі в літературі та її використання в пропаґандистських цілях комуністичним режимом; з іншого боку, реакція на ці утиски й переслідування письменників в СРСР, що відображена в матеріялах, виданих на Заході. Ця детальна і всеохопна бібліографія англомовних джерел про українську літературу представляє собою безцінну інформаційну базу і путівник для вчених, студентів та англомовних читачів, зацікавлених українською літературною культурою.

„Ukrainian Literature in English, 1966-1979" видане у м'якій палітурці, ціна – 37.95 дол (плюс податок і поштові витрати; поза Канадою ціни в долярах США). Усі чотири дослідні звіти можна придбати зі знижкою 20 відс. за 67.04 дол.

Замовлення можна зробити через захищену електронну систему Видавництва КІУС за адресою: www.ciuspress.com або безпосередньо з видавництва: 430 Pembina Hall, University of Alberta, Edmonton, AB, Canada T6G 2H8; тел. (780) 492-2973; е-пошта: cius@ualberta.ca.

КІУС

Книжки, надіслані до бібліотеки „Свободи"

Осип Зінкевич. „Рух опору в Україні, 1960-1990", енциклопедичний довідник. Видавництво „Смолоскип", Київ, 2010 рік.

Інна Нагорна. „Перевезена через скитання", розповідь про один музейний експонат. Видавництво „Азалія", Рівне, 2010 рік.

Олександра Німелович, Микола Зиморя. „Веселка просвітленої пам'яті", невідомі та малознані матеріяли з хроніки сім'ї Німеловичів, одного з знакових родів Дрогобиччини. Видавництво „Посвіт", Дрогобич, 2010.

Марта Тарнавська „Неповторне дитинство", уривки з щоденника (1987-2002 роки). Універсальне видавництво „Пульсари", Київ, 2010 рік.

Василь Дергач. „Україною серце лікую", вибрані твори. До видання увійшли поезії оповідання і уривки з шести книг роману „Тепло і холод". Включені відгуки літературознавців про творчість В. Дергача. Черкаси, 2008 рік.

Лідія Корсун. „Еврика на все життя". Для читача цей збірник стане книгою відкриттів – від нових і незабутніх імен, подій минулого і новітнього часу, що стали віхами історії, до незабутніх вражень від занурення у світ захоплень авторки. Видавництво „Молодь", Київ, 2010 рік.

ЧИТАЧІ ПРО КНИГИ

Читаючи Оксану Забужко в Перемишлі

Марта Богачевська-Хомяк

Оксана Забужко, „Музей покинутих секретів“, Київ: Видавництво „Факт“, 2010 рік, друге видання, 830 сторінок.

Читати Оксану Забужко над Сяном складно: книжка велика і незручно її носити з собою. Але я це роблю з особливим задоволенням. По-перше, – тому що можу це робити в місті, де колись незручно було демонструвати українськість; по-друге, тепер у місті чисто і є кав’ярні, чого колись не було. Ну, кав’ярні більше розраховані на пиво, ніж на каву, але є.

До Перемишля маю особливий сентимент – це перше українське місто, котре я пізнала, ще коли воно було понурим прихистком нездоланих перемишлян-українців у далеких 1970-их. В додатку, сучасний Перемишль відроджує привабливо спокійний, майже сонливий спосіб життя старої Австрії.

Над Сяном проходжуються повільно родини, пари, діти без рольок чи скейт-бордс, а енергійніші бредуть по коліна в річці. Та найголовніше: виринає щоразу більш видима присутність українців в цьому старому місті України. Це підбадьорює, особливо в порівнянні з атмосферою попередніх років.

Тоді Перемишль був всуціль польським. Але ще були старожили, які самі по собі були історичними пам’ятниками та носіями ненаписаних книг – інженер Згролякевич, з сибірською вищою освітою, Юрчаки – зі своїм упівським стажем, Нуся Нементовська, дочка Уляни Кравченко, і так далі, далі. Вони виринали з сірої перемиської землі кожний раз, коли треба було засвідчити своє українське існування.

Цей український Перемишль виникав на похоронах о. мітрата Гриника, за труною якого тягнувся довгий ланцюжок людей. Цвинтар був наш, український. Україна жила в будинках, будованих за українські гроші. Також у державних архівах. Але за нею треба було шукати.

Ці люди і об’єкти дозволяли пізнавати український Перемишль, прикритий совєтизмом і всіма прошарками новітньої історії.

З цього я також вчилась складних правил поведінки в новому для мене соціялістичному світі – правил, котрих немає у книжках, але від знання котрих могли залежати людські долі.

Тепер я в іншому Перемишлі, де українці засідають за діловим столом з мером міста на переговори про повернення Народного Дому українській громаді.

Єпископську резиденцію вже повернено, разом з іконостасом та дзвонами з катедри. За катедру служить колишній військовий костьол, але на тлі світових подій це дрібничка. Теперішня катедра також велична, і найважливіше, вона – є.

Я в Перемишлі принагідно. Тут засідає правління представників організованих українців з цілого світу. Тепер це діяспора. Колись були поселенці, еміґранти. Тепер ми організована діяспора з своїми ‘‘лідерами”.

Ці люди представляють мене. Це ми, що з історії, культури, з нас самих, ліпили такий ковчег, човен віри у своє власне існування, що плив собі самостійно – навіть по срібнолентному Сяну – незалежно від того, що діялось кругом нього. Такий носій малих громад.

І кожна зустріч була святом, відкриттям, емоційним посиленням нашого існування. Тут – наш світ, ми бачимо, що нас багато, і ми думаємо, як поводитись, щоб нас не було менше. В такі хвилини ми звертаємо увагу на зовнішній світ, тільки якщо він відчутно торкає нас. А так – ми у своїй атмосферній патріотичній замкненій сфері – надійна вона чи ні.

В наш блаженний час є змога цим окремим човникам причалитись і знову зарядитись піднесеними надіями початку 1990-их. Хвилини таких зустрічей, навіть таких довжелезних нарад враз заякорюють і підносять, полонять, але й змушують думати.

Перемишль приземлює – тут перемишляни будували, а тепер повертають собі матеріяльні народні здобутки. Праця нормальна, повсякденна, і так потрібна. Україні потрібні будні, але й потрібна пам’ять про те, що було.

Новий історичний роман Оксани Забужко „Музей покинутих секретів“ ловить пам’ять, змушує ще раз глянути у незадокументовані долі тих, чиїх гени дали нам життя. Водночас роман такий сучасний, так б’є неминучою двозначністю кожного пережиття, як туго заплетена коса по плечах. Немає – і не було – нічого простого у неписаних автобіографіях покоління, що відійшло і відходить, і ми бачимо, наскільки вся історія переплетена з сучасністю.

О. Забужко читається особливо вдячно у цій дещо піднесеній атмосфері – з однієї сторони, ми все ще загрожені, нам треба ще змагати до свого, бо ми де б не були, ще не на зовсім своїй землі; але з другого боку – є ж очевидні докази змін, є щось більше, ніж надія.

У своїй книжці О. Забужко вловлює цей ще живий пласт тієї історії. І хоч дія в книжці лиш посередньо стосується саме цієї кров’ю насиченої землі, вона ясно відбивається і об плесо Сяну.

Цей маштабний історичний роман охоплює добрий пласт України – Галичину, Волинь, Київ – і все зводиться у сучасній дії, в котрій вже помимо всього є одна Україна, з її суржиками, новобогатіями, дорогими (як там кажуть – крутими) автами і ще „крутішими“ водіями.

Ця Україна випливає з різних джерел – то чистих, то ледве питних, з вологости історії. І якось вдається авторові так майстерно подати цю суміш читачеві, що не відчувається потреби зайвих пояснень і історичних приміток.

Ти не читаєш про дію, про війну і повоєнний сталінізм –ти відчуваєш її на власній шкірі. О. Забужко не описує – вона силою мови, говірки, дотику, навіть запаху, змушує читача відчути силу Райху, сирість упівської криївки, жахливу настирливість допитів.

На тлі двох родин і кількох додаткових персонажів О. Забужко зуміла плавно представити життя українців на Україні від Другої світової війни до нового століття. Без патосу, без зайвих описів – просто вживаючи мову, говірку, відчуття часу. Її персонажі, їхня пережита доля виринають у монументальному романі О. Забужко живими людьми – вони встають перед читачем своєю власною силою такими, як вони і справді були чи є. Авторка їх не описує, а представляє.

Роман охоплює і сучасну Україну, і радянський період. Ядро це – сила людської, особливо жіночої, любови, як і складний героїзм повсякдення УПА, з усім відлунням до нинішнього дня, львівської тиші і перемиських дзвонів. Змішані долі з дещо надто заплутаними розв’язаннями дозволяють О. Забужко підкреслити живучість життя, самозрозуміло –українського життя. У народжуванні нового життя, в цьому заплутаному організмі, що творить народ України і її розкинених частинок з книги випливає не розв’язка, а проста закономірність дальшого існування.

Тяжко буде читати Забужко нам, що не всочені в складну сучасну мову, але варто подолати ці труднощі, щоб відчути сучасну Україну, прочитати книжку рівня хоч б Віліяма Фолкнера саме українською мовою. Це досі, на жаль, ще рідкісна приємність.

Властиво, шкода часу писати про О. Забужко, коли є змога читати її.

...Ще видно надворі, йду на Сян і ще раз прочитаю інтерв’ю на Дніпрі з Павлом Івановичем Бухаловим, сином чи то упівки чи каґебіста, що став слідчим НКВД, а тепер є архіварієм документів допиту. Там побачу силу жінок і стабільність любови.

Вашинґтон, Д. К.

Вартісне видання про мову

Нещодавно пошта принесла мені з Києва приємний подарунок – книжку українського мовознавця Івана Огієнка, відомого також як Митрополит Української Православної Церкви в Канаді Іларіон, – „Українська мова“. Це 13-те видання з проєкту „Запізніле вороття“ та восьме – з серії „Зарубіжні першодруки“ з цього ж проєкту.

У книжці я знайшов лист, у якому її упорядник, автор передмови і коментарів Микола Тимошик просить мене поінформувати про це видання українську пресу. Роблю це охоче, бо все, що працює на користь нашої культури, треба усіма силами і можливими способами підтримувати. Особливої підтримки потребує наша рідна мова, над якою все ще не розійшлися чорні хмари зросійщення.

Нововидана книжка має 436 сторінок, тематично поділених на шість розділів. Це збірник тих праць проф. І. Огієнка, які в Україні ніколи не друкувалися. Як підкреслює у передмові М. Тимошик, через усі праці аворитетного мовознавця червоною ниткою проходить ідея: „Для одного народу – одна літературна мова та один правопис“.

У справі придбання цієї цінної клнижки можна звертаися до Фундації ім. Митрополита Іларіона (Огінка“, на адресу: а/с 1, Київ-107, україна - 04107

Протоієрей **Богдан Демчук**,
Саскатун, Канада

Шановні читачі!
Повідомлення про нові книги, а також рецензії на них „Свобода“ вміщує за умови отримання цих видань.

СПОРТ

Боксер Володимир Кличко переміг Семуеля Пітера

ФРАНКФУРТ-НА-МАЙНІ, Німеччина. – Володимир Кличко 11 вересня захистив титули чемпіона світу в суперважкій вазі за версіями WBO (Всесвітня боксерська організація) та IBF (Міжнародна федерація боксу) у двобої проти ніґерійця Семюеля Пітера. У двобої, який відбувся на 50-тисячному стадіоні, він нокавтував свого суперника на другій хвилині 10-го равнду.

П'ять років тому В. Кличко-молодший уже виходив у ринґ проти С. Пітера та здобув перемогу за точками, хоча й тричі побував у нокдавні. Той бій давав привід С. Пітерові увесь цей час заявляти, що він майже переміг В. Кличка. І справді, у тому поєдинку українець ледве не програв, але зумів вистояти та здобути важку перемогу.

Майже два роки тому С. Пітера побив Віталій Кличко, який повернувся у професійний бокс і відібрав титул чемпіона WBC у ніґерійського бійця. Тоді питань щодо переможця не виникало, оскільки С. Пітер не витримав усі 12 равндів і його команда викинула білий рушник. Отже, бій з В. Кличком для С. Пітера мав стати одним з вирішальних у протистоянні з українськими братами.

С. Пітер вийшов до бою у непоганій формі, скинув вагу у порівнянні з 2005 роком, став більш рухливий. Але і цього для перемоги над В. Кличком виявилося замало.

Початок бою був видовищний. С. Пітер відразу пішов в атаку і навіть одного разу влучив лівим боковим ударом у голову українця. В. Кличко зустрічав свого суперника традиційним лівим прямим ударом.

У другому равнді С. Пітер знову пішов у наступ, але отримав кілька болючих ударів від В. Кличка, які суттєво похитнули його впевненість у собі. В. Кличко продовжував цілеспрямовано пробивати броню ніґерійця. З сьомого равнду сили почали залишати С. Пітера. У двох наступних равндах С. Пітер уже ледве пересувався по ринґу. Десятий равнд став завершальним для С. Пітера у цьому бою. Після чергового клінча серія ударів В. Кличка була вже на добивання, і його суперник впав на долівку в нокавті.

Для В. Кличка це 55-та перемога та 49-та нокавтом, а для С. Пітера – лише четверта поразка та третя від родини Кличків. *(УНІАН)*

Чемпіон світу в суперважкій вазі за версіями WBO, IBO і IBF Володимир Кличко і претендент на титули ніґерієць Семюель Пітер під час бою у Франкфурті-на-Майні, Німеччина, 11 вересня. *Фото: УНІАН*

Вістки з УСВТ „Чорноморська Січ“

Микола Касіян в однострої футбольного судді у Філядельфії.

Микола Касіян був суддею 42 роки

ВИПАНІ, Ню-Джерзі. – Микола Касіян закінчив футбольну кар'єру, яка тривала 42 роки. Іспит футбольного судді він склав в грудні 1966 року, 6 березня 1967 року були його перші змагання, а 21 листопада 2009 року – останні, за обчисленнями 3,777-мі. М. Касіян, жартуючи, каже, що за цей час він подолав відстань до Києва і повернувся до Америки.

М. Касіян став довічним почесним членом Суддівської футбольної асоціяції Філядельфійської округи, введений до Палати спортивної слави. З цієї нагоди він складає найбільшу подяку своїй дружині Марійці за її терпеливість і вирозуміння. Загалом його спортова кар'єра тривала 75 років.

Почався сезон футбольних змагань

12 вересня розпочалися змагання з копаного м'яча супер-дивізії „Ґарден Стейт Сакер Ліґи“, в якій виступає дружина „Чорноморської Січі“. Тепер в цій дивізії є 12 клюбів – „Трентон“, „Юнайтед Нейшн“, „Форт Юнайтед“ і польська „Вісла“.

„Січовики“ матимуть два змагання у себе на новій площі в Біртемфелд-парку в Юніоні, Ню-Джерзі. Перша гра – з командою клюбу „Сакерповст Ком“, друга – з минулорічним чемпіоном супер-дивізії „Джермен-Амерікен Кікерс“ з Трентону. Далі буде гра з польським клюбом „Вісла“ на їхній площі в Пасейку, Ню-Джерзі.

3 жовтня у себе вдома „січовики“ зустрінуть новачка дивізії – „Юнайтед Нейшн“. Ігри першої половини сезону триватимуть до 3 грудня.

В складі дружини „Ч. Січі“ немає відчутних змін, гратимуть у ній переважно власні вихованці українського походження – Андрій Панас (граючий тренер), Андрій Кудрик, Андрій Мандзій, Марко Гординський, Дмитро Терещук, Данило Левицький, Микола Куцина, Тарас О'Конел, Лесь Миськів, Анатолій Сен, Антін Данес, Роман Табачук, Петро Касіяненко, воротар – Олександер МекДоналд. Провідник – Микола Гординський, другий граючий тренер – Гриць Сергіїв.

Омелян Твардовський

На 16 жовтня призначено двобій Віталія Кличка і Шенона Бріґса

16 жовтня у Гамбурзі, Німеччина, відбудеться двобій чемпіона світу за версією WBC Віталія Кличка та Шенона Бріґса.

Деякий час тому, коли американець уже подумував завершити кар'єру, він зустрівся з В. Кличком у США. Українець підійшов до американця, погладив його величенький живіт й усміхнувся. Після цього Ш. Бріґс вирішив повернутися у великий бокс. В. Кличко запропонував йому бій за чемпіонський пояс за версією WBC. Ш. Бріґс провів 57 боїв, мав 51 перемогу, з яких 45 нокавтом.

Ярослав Твардовський

СВЯТИНІ ВОЛИНСЬКОГО КРАЮ

Прадавня обитель над Іквою

Дубне з княжих часів славилося монастирями, храмами, а також церковними ремеслами – людвісарством, золотарством, ковальством, художньою обробкою деревини, іконописом.

За князів Острозьких місто стало важливим духовно-релігійним осередком Волині. З тих часів залишався у первісному вигляді помонастирський храм Преображення Господнього, пізніше розламаний комуністами. На його місці нині – очисні споруди, а храм перенесено з острівця серед заплавів Ікви в село Підборці (нині в межах Дубне).

Монастир Преображення Господнього посідає особливе місце серед давніх святинь міста. Він названий у народі Спаським. Була ця обитель в південно-східній частині міста, на острівці біля лівого берега Ікви, де нині помонастирський парафіяльний храм Преображення Господнього.

Острівець цей, судячи з складу ґрунту, є напівприродний, краї його та верхні шари насипні. Він оточений з усіх сторін водами річки та її заплавами, окремі з яких були монастирськими ставами, де ченці розводили рибу і виловлювали її. Кожна обитель мала власні стави або ж власники маєтків монастирям надавали право ловити рибу в своїх озерах та річках в певні місяці року.

Доказом того, що заснували святиню над Іквою князі Острозькі, є грамота від 18 грудня 1592 року князя Костянтина ігуменові обителі о. Василю з братією: „На влаштування в тому монастирі спільного життя по закоположенню Василя Великого і святих Богоносних отців". В ній називається монастир „Фундацією предків наших". Про фундацію монастиря князями з роду Острозьких є згадки і в грамотах обителі від 23 червня 1604 року та 11 грудня 1608 року.

Князь К. Острозький (1527-1608) доклав багато старань для матеріяльного і духовного благополуччя цієї святині, всіляко сприяв розквітові Спаського монастиря. 30 березня 1571 року на прохання ігумена обителі о. Йосипа князь „надає йому і його приємникам одного рибалку для вільного лову риби в ставку, що омиває Спаську обитель", а 8 серпня 1572 року: „...З ласки своєї надає право Дубенському Спаському монастиреві брати десятину всякого хліба з кожного, хто буде сіяти хліб на полях, пуща землі чи діброва, починаючи з села Головчиць до самого Дубна...", а далі в грамоті князя знаходимо „...Бога просили монахи того монастиря, намісник же його, писар і війт Дубенський не повинні робити в тому монастирю ніяких перепон...".

Ці надання підтвердив 1671 року останній з роду Заславських – Олександер, ординат Острозький. На той час монастир належав отцям василіянам і вони продовжували отримувати „десятину всякого хліба".

Грамотою князя К. Острозького від 8 серпня 1572 року підтверджувалося право ченців забирати 20 тис. солей від митників, право рубати ліс в околицях Дубно на побудову і опалення приміщень, володіти селами Митинь і Загірці, володіти селом Юридикою і передмістям Волька за Луцькою брамою, піддані якої звільнялися від будь-яких княжих повинностей. Було підтверджено монастирське право „на хліб з млинів без мірки і солод без черги, вибирати мед з вуликів в с. Студзянці".

Дзвін 1572 року з монастиря Преображення Господнього в Дубно.

В листі від 14 червня 1585 року, надісланому князем до намісника Дубне, сказано: „Прислав до нас о. Антоній, архимандрит Дубенського Спаського монастиря, скаргу на теслів, яких він найняв для роблення церкви і інших домів монастирських, вони в нього гроші взяли, а роботу не роблять, тому треба конче доробити ту роботу".

1600 року князь К. Острозький надав право інокам ловити рибу в обох дубенських ставках – Сурмичівському і Іванському, а рибалку звільнити від всіх повинностей, окрім монастирської.

Храм Преображення Господнього в Дубному. Фото: Володимир Рожко

З монастирем пов'язані імена відомого письменника і богослова Касіяна Саковича, перемишлянського єпископа Прокопа Хмелевського, архимандрита обителі. Саме при ньому 1643 року дерев'яний монастирський храм замінили на мурований.

Після 1797 року храм Преображення Господнього став парафіяльним храмом Московської Церкви.

Найцінніші пам'ятки святої обителі – рукописне Євангеліє, переписане в 1530-1568 роках ігуменом Арсенієм, зберігається нині в одному з музеїв Москви, а дзвін, відлитий місцевими людвісарами 1572 року, в Дубенському музеї-заповіднику.

Минуле славного волинського міста Дубне цікавило мене ще в шкільні роки, коли я прочитав вперше повість Миколи Гоголя „Тарас Бульба". В моїй уяві поставали не лише героїчні образи козаків, а й тогочасне місто і фортеця. Зустрітися з містом судилося в студентські роки, і з того часу я кожного літа відвідував його. Бажання відкривати непрочитані сторінки міста над Іквою приводило мене на його вулиці знову і знову.

Недільний холодний ранок я зустрів біля Дубенської фортеці, яка за радянських часів була перетворена на військові казарми. Тепер це музей історії міста і Дубенщини.

Місто дуже змінило своє обличчя: заасфальтовані вулиці, викладені бруківкою хідники, нові будинки. Милуюся собором св. Іллі з його неповторними архітектурними лініями і формами, храмом св. Миколая, а тоді знайомою вуличкою прямую до помонастирського храму Преображення Господнього – найстарішої уцілілої пам'ятки церковної архітектури. Церква побудована на острівці, в оточені столітніх лип, ясенів.

У радянську добу церкву зачиняли, а найцінніше майно пограбували місцеві атеїсти. Храм комуністи хотіли знищити, але святиня вистояла і відчинила двері в час незалежної України для вірних Української Православної Церкви Київського Патріярхату.

Від настоятеля о. Дмитра Співчука я раніше дізнався про стародавній дзвін, відлитий дубенськими людвісарами і подарований князями Острозькими монастирському храмові. Це одна з найдавніших пам'яток місцевого людвісарства, яке процвітало тут у XIX ст.

Тепер у церкві править Службу Божу о. Богдан Кецько, співає парафіяльний хор. Церква по вінця заповнена вірними. Святиня гарно доглянута завдяки настоятелеві та його вірним.

Духовною дорогою о. Б. Кецька ідуть і його сини, які навчаються в Рівненській духовній семінарії, а наймолодший Дмитро – вже паламар Воскресенського собору в Рівному.

Володимир Рожко,
Луцьк

З волі Всевишнього, 27 липня 2010 р.
на 75 році життя відійшов у Божу вічність
наш найдорожчий МУЖ, ТАТО і ДІДО

СВ. П.

ГРИГОРІЙ МАКУХ

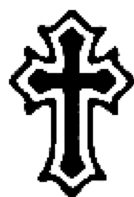
нар. 18 жовтня 1925 р. в Помарянах, Львівська обл.

Молодим юнаком був вивезений на працю до Німеччини. Після закінчення Другої світової війни переїхав з родиною до Америки і поселився в Бостоні, де активно включився в громадсько-політичне життя української громади. Став членом УККА і СУМ, присвятивши багато праці на виховання молоді. Був щирим жертводавцем на організаційні та церковні цілі. Передплачував українські часописи: „Національна Трибуна", „Шлях Перемоги", „Свобода" та „Нова Зоря". В 1987 р. Григорій з родиною переїхав до Каліфорнії і поселився у Памоні, Лос Анджелес. Після приїзду до Памони відразу включився до громадської праці та став членом управи УКО, де працював до останнього року свого життя. Григорій був активним парафіянином Української Католицької Церкви.

Похоронні відправи відслужив всечесний о. Мирон Микита 2 серпня 2010 р.

У глибокому смутку залишилися:
дружина Марія, дочка Галина, син Степан та внук Вінсен.

Вічна Йому пам'ять!

Ділимося сумною вісткою, що
з Волі Всевишнього
відійшла у вічність 27 серпня 2010 р.
наша дорога і улюблена ТЕТА

СВ. П.

СТЕФАНІЯ МАЦЮРАК-СТАСИШИН

народжена в Дрогобичі, Україна

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в церкві св. Михаїла в Гартфорді, Конн. Похоронена на Українському кладовищі св. Івана Хрестителя в Ґластонбері, Конн.

У глибокому смутку залишилася родина:

ЮЛІЯ БАЛАНДЮК-VIREY з мужем і родиною
ХРИСТИНА БАЛАНДЮК-PALMER з мужем і родиною
Ближча і дальша родина в Україні й Америці.

Вічна Її пам'ять!

В пам'ять Покійної просимо складати пожертви
на церкву св. Архистратига Михаїла в Гартфорді
з нагоди 100-літнього Ювілею.

Ділимося сумною вісткою, що 16 серпня 2010 р. на 87-му році життя,
несподівано відійшов у Божу вічність наш найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і ДІДУСЬ

СВ. П.

ВОЛОДИМИР ДИГДАЛО

Залишив у глибокому смутку:

дружину	– РОМУ
сина	– АНДРІЯ з дружиною ЛУЇЗОЮ
дочку	– ХРИСТИНУ з мужем РОМАНОМ КОНОВКА
сина	– ПАВЛА з дружиною АНЕЮ
внуків	– ЛАРИСУ, ОЛЕСЯ, СТЕФАНА, АЛЕКСУ, ГРИЦЯ та ЛІДУ

ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися 20 серпня 2010 р. з церкви св. Йосафата у Ворен, Миш.

Вічна Йому пам'ять!

В ДЕВ'ЯТУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ
відходу у вічність
нашого невіджалуваного
БАТЬКА і ДІДУСЯ,
що припадає на 16 серпня 2010 р.

і в ТРЕТЮ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ
РІЧНИЦЮ
відходу у вічність
нашої невіджалуваної
МАМИ і БАБЦІ,
що припадає на 29 вересня 2010 р.

СВ. П.

проф. д-ра Петра і Олени-Лесі Ґой

будуть відправлені

ПОМИНАЛЬНІ СЛУЖБИ БОЖІ З ПАНАХИДАМИ

В УКРАЇНСЬКИХ ГРЕКО-КАТОЛИЦЬКИХ ЦЕРКВАХ

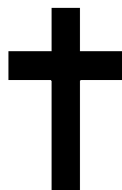
в Америці:
- у церкві св. Юра в Ню-Йорку, 24 вересня 2010 р. о год. 8:30 ранку.

в Україні:
- у Львові в соборі св. Юра;
- в Отинії у церкві св. Михаїла.

Про молитви за спокій душ наших незабутніх БАТЬКА і МАМИ
просять засмучені діти: доня МАРУСЯ і син ЮРІЙ

„Все, що мали, віддали
Для одної ідеї,
І горіли, і ясніли
І трудилися для неї"
Іван Франко

„Я на гору круту крем'яную
Буду камінь важкий підіймать,
І несучи вагу ту тяжкую,
Буду пісню веселу співать!"
Леся Українка

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ
УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

з невимовним сумом повідомляє членів
Головного Уряду, членів 409 відділу УНС та
все членство нашої братської установи, що
12 вересня 2010 р. відійшла у вічність

СВ. П.

ДЖЕНЕТ БОЛАНД

Нар. 30-го серпня 1929 р.

Покійна впродовж 46 років віддано, щиро і енерґійно виконувала
працю секретаря 409 відділу УНСоюзу у Dunmore, PA .

Екзекутивний Комітет та все членство УНС
висловлюють щире співчуття
чоловікові Джакові, синові Тимотеєві з дружиною Кєрин,
дочці Меріанн з чоловіком Робертом,
сестрам Ірені Палмер, Марджі Рейлі, Евелин Гайнз з чоловіком Генрі,
внукам Джанові, Мері, Джаклин, племінникам, племінницям та кузинам.

Пам'ять про Покійну буде завжди з нами!

Вічна Їй пам'ять!

ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ

• РОЗШУКИ •

Ганна Ілів з села Дубаневичі, Городоцького р-ну Львівської обл. розшукує племінника **Тараса Варагаша**, 1950 р. народження, сина Тетяни і Семена Варагашів.
Електронна пошта: **tarasiliv@mail.ru**
мобільний тел.: (380-67) 929-0723.

• РІЗНЕ •

Високоякісні переклади англійських текстів українською мовою.
Тел.: (973) 454-5022
електронна пошта: felixkhmel@gmail.com

• ПРАЦЯ •

Пошукую працю по догляду за старшою особою в Ню-Джерзі або в околицях Клівленду. Маю рекомендації.
Тел.: (908) 979-3420 або (908) 887-4010

Пошукуємо жінку до опіки 11-ти місячного хлопчика, 5 днів на тиждень з проживанням або без у Мориставн, Н. Дж. У нас також є два хлопчики у шкільному віці.
Тел.: (201) 616-8101

• НА ПРОДАЖ •

На продаж кондомініюм (55+) в українському селі у Центральному Ню-Джерзі. Спокійна секція. Загально 5 кімнат (2 спальні). Близько склепів і головних доріг. Тел.: 908 429-9213

• НА ПРОДАЖ •

Продається 3-ох поверховий будинок, 23 сотих землі, ставок, 2 тераси з виглядом на гори і місто. Басейн, сауна, 6 км. до центру м. Івано-Франківськ, Верх Угринів Незалежності 8.
Тел.: 380-50-338-7286

Продається кондомініюм разом з меблями в Українському селі ім. св. Андрія у Норт Порті, Фла. 2 спальні, 2 лазнички, до спільного вжитку басейн.
Тел.: (941) 426- 8708

Ґлен Спей, Н. Й. 56.7 чудових акрів лісистої землі, 1220 футів впродовж дороги. Ціна 389,900 дол. Побудуйте вимріяну хату для відпочинку на пенсії, вакаціях або як місце для мисливців. 3 хв. до Української Церкви, 15 хв. до Port Jervis., 5 хв. до ріки Delaware. Тел. до Дон, Geba Realty
(845) 856-6629